Беш йилликни муддатидан илгари бажарамиз

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

18-ЙИЛ ЧИҚИШИ.

№ 235 (4441).

1 ДЕКАБРЬ
ЧОРШАНБА
1971 ЙИЛ

Баҳоси 2 тийин.

ПАРТИЯ РЕЖАСИ— ХАЛҚ РЕЖАСИ

КПСС Марказий Комитетининг Пленуми, СССР Олий Советининг сессияси — мамлакатимиз ҳаётида энг улкан воқеадир. Совет кишилари Пленум қарорини, сессия материалларини қизгин қўллаб-қувватламоқдалар. Партиямизнинг ташқи ва ички сиёсатида биз совет кишиларининг фикри-зикри ўз ифодасини тўла топган.

Бизнинг пахтакорларимиз ҳам Ватанимизнинг куч-қувватини оширишга барча кучларини сафарбар этадилар. Мен раҳбарлик қилаётган бригада ҳар гектар ердан 37 центнерга етказиб «оқ олтин» топшириб, зиммага олинган социалистик мажбуриятни бажардик. Эндиликда келгуси йил ҳосилига пухта замин яратяпмиз.

У. АЛИМБОЕВ,
Юқори Чирчиқ районидаги Карл Маркс номли колхозининг бригада бошлиғи.

Л. И. БРЕЖНЕВ В. ШЕЕЛНИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И Брежнев Совет Иттифоқига келган ГФР вице канцлери ва Ташқи ишлар министри В. Шеелни 29 ноябрда қабул қилди. Суҳбат чоғида СССР билан ГФР ўртасидаги муносабатларнинг асосий проблемалари ҳамда 1970 йил 12 августда тузилган шартноманинг Совет Иттифоқи ва ГФРда ратификация қилиниши муносабати билан эна шу муносабатларни янада ривожлантириш юзасидан фикрлашиб олинди. Баъзи бир актуал халқаро масалалар ҳам муҳокама қилинди.

Дўстона вазиятда ўтган суҳбатда Совет томонидан—СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико ва СССРнинг ГФРдаги элчиси В. В. Фалин; Ғарбий Германия томонидан — ГФРнинг СССРдаги элчиси Х. Аллардт, ГФР Ташқи ишлар министрлиги сиёсий бошқармасининг бошлиғи Б. Фон Штаден ва ГФР Ташқи ишлар министрлигининг маслахатчиси А. Майер — Ландрут иштирок этдилар.

Н. В. ПОДГОРНИЙ МУҲАММАД АБДИЛ ҚОДИР ХАТАМНИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

СССР Олий Совети Президиумининг раиси Н. В. Подгорний Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турган Миср Араб Республикаси бош министрининг ўринбосари, маданият ва ахборот министри Муҳаммад Абдил Қодир Хатамни 29 ноябрда Кремльда қабул қилди.

Самимий, дўстона вазиятда ўтган суҳбатда СССР Министрлар Совети телевидение ва радио эшиттириш давлат комитетининг раиси С. Г. Лапин, Совет Иттифоқининг Миср Араб Республикасидаги элчиси В. М. Виноградов, шунингдек Миср Араб Республикасининг СССРдаги муваққат ишлар вакили М. В. Хегази иштирок этдилар.

ТИНЧЛИК ВА СОЦИАЛИЗМ МАНФААТЛАРИ ЙЎЛИДА

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг, бутун совет халқининг Коммунистик жамият барпо қилиш соҳасидаги буюк ишида ички сиёсат билан ташқи сиёсат бир-бирига чамбарчас боғланган. Совет кишиларининг тинч бунёдкорлик меҳнати, КПСС XXIV съезди белгилаб берган ва СССР Олий Советининг III сессияси қонунида мужассамланган беш йиллик план топшириқларининг бажарилиши ижтимоий ишлаб чиқаришни ва меҳнаткашлар фаровонлигини янада юксалтиришни таъминлайди, Ватанининг иқтисодий ва мудофаа қудратини янада кўпайтиради, унинг халқаро позицияларини, сиёсий таъсирини ва дунёдаги маънавий обрўсини янада мустаҳкамлайди.

КПСС XXIV съезди ҳужжатларида ҳозирги тарихий босқичдаги халқаро сиёсатимиз тўла равишда ёрқин ифодалаб берилди. Съезд маъқуллаган ташқи сиёсий программани эндиликда кўп мамлакатларда совет тинчлик программаси деб атамоқдалар.

Улуғ Октябрь ғалабасидан кейин орадан сал вақт ўтгач, В. И. Ленин Бутун Россия Марказий ижроия комитети билан Москва Советининг бирлашган мажлисида ташқи сиёсат тўғрисида қилган докладида: «...биз тинчлик учун ҳамма ишни қиламиз, деб ишчи ва деҳқонларга ваъда берамиз. Зотан, биз шундай қиламиз»,— деган эди. КПСС XXIV съезди ўртага қўйган конкрет, реалистик ва ғоят тинчликсевар программа Ленин васиятларига муттасил содиқ бўлиб келаётган партиямиз изчиллик билан олиб бораётган халқлар тинчлиги ва озодлиги учун кураш йўлининг муносиб давомидир. Бутун совет халқи қизғин маъқуллаган, ўзининг жонажон иши деб қабул қилган шу программа билан партиямиз, мамлакатимиз барча давлатларга, тинчликсевар кучларга, бутун дунёдаги холис ниятли кишиларга мурожаат қилиб, даъват этгандек бўлди, кўпгина ҳукуматлар бу программани хайрихоҳлик билан кутиб олди ва кўп миллионли халқ оммаси уни қизғин қўллаб-қувватлади.

КПСС Марказий Комитетининг 22—23 ноябрда бўлиб ўтган Пленуми партия XXIV съездидан кейин Марказий Комитетнинг халқаро фаолияти тўғрисида КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўрток Л. И. Брежневнинг докладини тинглаб муҳокама қилди. Пленум съезд баён этган ташқи сиёсий программани амалга ошириш соҳасида Марказий Комитетнинг Сиёсий Бюроси қилган ишни якдиллик билан маъқуллади ва тўла равишда қўллаб-қувватлади.

Пленум бундай деб таъкидлади: «Партия ва Совет Ҳукумати изчиллик билан ўтказаётган ленинча ташқи сиёсатда империализмга қатъий зарба бериш ва революцион, озодлик ҳаракатини қўллаб-қувватлаш турли социал тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшашига қаратилган изчил йўл билан муттасил боғлаб олиб борилмоқда. Бу сиёсат жаҳон ишларида Совет Иттифоқининг юксак обрўсини таъминлаб, социализмнинг, барча прогрессив кучларнинг халқаро позицияларини мустаҳкамлашга ёрдам берди, халқаро вазиятни халқлар тинчлиги ва хавфсизлиги фойдасига ўзгартиришга катта таъсир ўтказди».

Партиямизнинг XXIV съезди ўтган вақтдан бери халқаро ҳаётнинг бутун бориши съезд қарорларининг актуаллигини ва ғоят таъсирчан кучини кўрсатиб турибди. Съезд режаларини рўёбга чиқариш соҳасида партиямиз актив, изчил ва собит қадам халқаро фаолиятда эришган самарали натижалар ҳам ана шундан яққол далолат беради. КПСС ва Совет давлати ўзининг ташқи сиёсатини иттифоқчиларимиз — қардош социалистик давлатлар билан доимий ва яқин ҳамкорликда, мустамлакачилик зулмидан озод бўлган прогрессив эрксевар мамлакатлар билан дўстона алоқада, бошқа тинчликсевар давлатлар билан ҳамжиҳатликда олиб бормоқда.

Жаҳон социалистик ҳамдўстлиги, унинг бирлиги ва изчил тинчлик сиёсати халқаро сиёсатга таъсир ўтказаётган энг муҳим омил бўлиб қолди. КПСС ўзининг XXIV съездидан кейин ўтган даврда қардош партиялар билан биргаликда социалистик ҳамдўстликни янада жипслаштириш, унга кирувчи мамлакатлар ўртасидаги ҳар томонлама, тенг ҳуқуқли ҳамкорликни ривожлантириш ва чуқурлаштириш, социалистик иқтисодий интеграцияни амалга ошириш, қардош давлатларнинг халқаро майдондаги ҳаракатларини мувофиқлаштириб олиб бориш соҳасида катта иш қилди. Социалистик мамлакатлар ҳамдўстлиги жаҳон капитализмига қарама-қарши бўлиб турган энг асосий куч бўлиб, ҳозирги замон озодлик ҳаракатларининг қудратли таянчи бўлиб келганлиги ва шундай бўлиб қолаётганлигини ҳаёт яна исботлади.

КПСС XXIV съезди, социалистик мамлакатлардаги бир қанча қардош партияларнинг съездлари социалистик ҳамдўстликнинг мустаҳкамланиб бораётган бирлиги ва қудратини яққол кўрсатди. Қардош социализм мамлакатлари экономикани ва меҳнаткашларнинг фаровонлигини муттасил юксалтириш, социалистик ижтимоий муносабатларни такомиллаштириш йўлидан бормоқдалар. Улар экономика, фан ва маданият соҳасида кўп томонлама ҳамкорликни актив ривожлантирмоқдалар, ташқи сиёсий фаолиятни ҳамжиҳатлик билан ривожлантириб, халқаро кескинликни юмшатишга, халқлар ўртасида тинчлик ва дўстлик ишини мустаҳкамлашга ҳаракат қилмоқдалар. Бу социалистик ҳамдўстликни жипслаштиришга, янада мустаҳкамлашга, Варшава шартномаси ва ўзаро иқтисодий ёрдам кенгашининг фаолиятини такомиллаштиришга қаратилган йўлдир. Ўзаро иқтисодий ёрдам кенгашининг XXV сессияси қабул қилган социалистик иқтисодий интеграция комплекс программаси бу соҳада катта қадам қўйилганлигини билдиради, бу эса СССР ва бошқа социалистик мамлакатларнинг манфаатларига мос бўлиб тушади. Қардош партиялар раҳбарларининг шу йил бўлиб ўтган учрашувлари социалистик давлатларнинг ўз ўрталаридаги дўстлик ва ҳамкорликни марксизм-ленинизм, социалистик интернационализм принциплари асосида бундан буён ҳам ривожлантиришга азми қарор берганликларини кўрсатди.

Бизнинг партиямиз жаҳон социализми позицияларини, социалистик давлатлар бирлигини, улар билан дўстлик ва ўзаро ёрдамни бутун чоралар билан мустаҳкамлашни ўзининг интернационал бурчи деб, ташқи сиёсатимизнинг энг асосий вазифаларидан бири деб билади.

Пленум Марказий Комитет Сиёсий Бюросининг ижобий позициясини ва унинг Ҳинди-Хитойдаги ва Яқин Шарқдаги хатарли империалистик агрессия манбаларини тугатишга, Ҳиндистон ярим оролидаги можарони тинч бартараф этишга, ер куррасининг энг катта райони бўлган Осиёда тинчлик ва хавфсизликни мустаҳкамлашга кўмаклашиш мақсадидаги амалий тадбирларини тўла-тўкис маъқуллади. СССР билан Миср, СССР билан Ҳиндистон ўртасидаги шартномалар тинчликни ва халқаро хавфсизликни мустаҳкамлаш учун катта аҳамиятга эга эканлигини Пленум таъкидлади.

Бизнинг партиямиз ва халқимиз АҚШ агрессиясига қарши қаҳрамонона кураш олиб бораётган Вьетнам халқини қатъият ва изчиллик билан қўллаб-қувватлаб келмоқда ва қўллаб-қувватлай беради. АҚШнинг ҳарбий интервенцияси тобора мушкул аҳволга тушиб қолмоқда. Вьетнам халқи курашига ва ғалаба қозонишга қаттиқ аҳд қилган. СССР АҚШнинг Ҳинди-Хитой халқларига қарши агрессияси тўхтатилишига ва шу тариқа бу халқларнинг мустақиллик олишларига, ўз тақдирини четдан ҳеч кимнинг тазйиқисиз ўзлари ҳал қилиш имконниятига эга бўлишларига бундан буён ҳам ҳаракат қила беради.

Совет Иттифоқи Яқин Шарқдаги можаронинг БМТ Хавфсизлик Кенгаши 1967 йил 22 ноябрь резолюциясига мувофиқ батамом тўхтатилиши учун сабот билан ҳаракат қилмоқда. АҚШ ошкора ҳомийлик қилиб қўллаб-қувватлаётган Исроил ҳукмрон доираларининг қайсарлиги оқибатида Яқин Шарқдаги можаро чўзилиб кетди. Бизнинг партиямиз ва халқимиз араб давлатларининг Исроил агрессиясига қарши, Яқин Шарқ можаросининг адолатли равишда сиёсий бартараф этилиши учун олиб бораётган курашини қатъият билан қўллаб-қувватлайди.

Пленум бошқача социал тузумдаги давлатлар билан тинч-тотув яшаш принципларини амалга ошириш соҳасидаги амалий ҳаракатларни маъқуллади.

Европа хавфсизлиги халқаро муносабатларнинг Европа ва бутун дунё халқларининг ҳозирги ва келажаги учун алоҳида аҳамиятга эга бўлган марказий проблемаларининг биридир. Марказий Комитет Сиёсий Бюросининг Европада кескинликни юмшатишни таъминлаш, Европа давлатларининг тинч-тотув яшаш ва ўзаро манфаатли ҳамкорлик қилиш принципларини бундан буён ҳам амалда қўлланиш соҳасидаги фаолиятини Пленум юксак баҳолади.

Совет—Франция муносабатларининг янада ривожлантирилаётганлиги бу вазифани ҳал этишга салмоқли ҳисса қўшади. Совет—Франция муносабатлари ўтган давр мобайнида ҳамма соҳаларда, аввало, сиёсий соҳада янги, янада юксак поғонага кўтарилди.

Ўрток Л. И. Брежневнинг Францияга қилган визити бунда муҳим роль ўйнади. Бу визит катта халқаро аҳамиятга эга воқеа бўлди. Партиямиз ва халқимиз визит натижаларини якдиллик билан маъқулладилар. СССР билан Франция ўртасидаги ҳамкорлик халқаро муносабатлардаги доимий омил бўлиб қолмоқда. Бу омил мавжуд халқаро проблемаларни тинч йўл билан адолатли ҳал этишга, уруш манбаларини тугатишга, халқаро кескинликни бўшаштиришга, Европада ва бутун дунёда хавфсизликни мустаҳкамлашга кўмаклашмоғи лозим. Совет—Франция ҳамкорлигининг махсус ҳужжатда таърифлаб берилган принциплари — ҳозирги чегараларнинг бузилмаслигига оғишмай риоя қилишдан, ички ишларга аралашмасликдан, тенглик, мустақилликдан, куч ишлатишга ёки куч ишлатиш билан хавф солишга йўл қўймасликдан иборат; бу принциплар умуман Европага ёйиш учун ижобий асос бўлиб хизмат қилиши ҳамда хавфсизлик ва ҳамкорлик масалалари юзасидан умум Европа кенгашида тегишли қарорлар қабул қилиш учун ижобий асос бўлиб хизмат қилиши мумкин. Францияда шодиёна ва самимий кутиб олинган ўрток Л. И. Брежневнинг визити совет ва француз халқларининг дўстлигини мустаҳкамлашга хизмат қилади.

СССР билан ГФР ва ПХР билан ГФР ўртасида тузилган шартномаларни тезроқ ратификация қилиш, Европадаги ҳамма давлатлар ўртасидаги муносабатларни иккинчи жаҳон уруши натижасида таркиб топган чегараларнинг, шу жумладан ГДР билан ГФР ўртасидаги чегараларнинг бузилмаслигини тан олиш асосида нормаллаштириш мақсадини кўзлаб мазкур даврда кўрилган тадбирлар Европада уруш чиқиш хавфини бутунлай истисно қиладиган вазиятни вужудга келтириш учун катта аҳамиятга эга. Европа қитъасида вужудга келган вазият яқин вақтларда Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик масалаларига бағишлаб кенгаш чақириш тўғрисида социалистик мамлакатлар ўртага қўйган ва тобора кўпроқ қўллаб-қувватланаётган таклифни амалга ошириш учун қулай шарт-шароитни яратиб беради. АҚШ ва Канада иштирокида Европа кенгашининг чақирилиши Европа қитъасида мустаҳкам тинчликни таъминлашда катта роль ўйнаши лозим. Эндиликда Франция, ГФР, Финляндия, Канада ва бошқа мамлакатларнинг ҳукуматлари шу таклифни ёқлаб чиқмоқдалар. Европа чинакам тинчлик қитъаси бўлиб қолиши лозим, зотан, Европада коллектив хавфсизлик системасини вужудга келтириш бунга кўмаклашган бўлур эди.

Совет Иттифоқи халқаро кескинликни юмшатишга ва тинчликни мустаҳкамлашга ҳаракат қилиб, Европадаги қуролли кучларни ва қурол-яроғларни қисқартириш тўғрисида таклиф киритди. Бу таклиф қуролланиш пойгасини тўхтатиш учун, қуролсизланиш учун муттасил олиб бораётган курашимизнинг бир қисмидир. Совет Иттифоқининг қуролсизланиш масалаларининг жами соҳаларига бағишланган жаҳон конференциясини ўтказиш тўғрисидаги таклифи халқаро миқёсда кенг равишда қўллаб-қувватланди.

КПСС Марказий Комитетининг Пленуми ўрток Л. И. Брежневнинг Францияга, Югославия, Венгрия, Болгария ва ГДРга қилган визитлари, унинг ГФР канцлери билан Қримдаги учрашуви, ўрток Н. В. Подгорнийнинг Вьетнам Демократик Республикасига ва Миср Араб Республикасига, ўрток А. Н. Косигиннинг Жазоир, Канада ва Куба Республикасига қилган визитлари, Сиёсий Бюро аъзолари, Сиёсий Бюро аъзолигига кандидатлар, Марказий Комитет секретарларининг, СССР Олий Совети делегациялари ва Совет ҳукумат делегацияларининг визитлари, чет мамлакатлар давлат ва парламент арбоблари билан, партиялари ва жамоат ташкилотларининг раҳбарлари ҳамда бошқа вакиллари билан ўтказган учрашувлари ва бошқа шаклдаги алоқалари партия XXIV съездининг ташқи сиёсий программасини амалга оширишда муҳим аҳамиятга эга бўлганлигини таъкидлади.

Пленум Сиёсий Бюро Хитой Халқ Республикаси билан муносабатларда КПСС XXIV съездининг йўлини изчиллик билан ўтказаётганлигини қайд қилди ва шунга алоқадор амалий масалаларни ҳал этишда Сиёсий Бюронинг позициясига тўла равишда қўшилганлигини изҳор этди. СССР ХХР билан давлатлараро муносабатларни яхшилаш сиёсатини ўтказмоқда. Шу билан бирга биз маочиларнинг Советларга қарши сиёсатини, уларнинг ленинизмга зид миллатчилик идеологиясини бундан буён ҳам фош қила берамиз, Пекиннинг Совет Иттифоқи миллий манфаатларига, социалистик ҳамдўстлик ҳамда жаҳон коммунистик ҳаракати бирлиги ва жипслигига қилаётган ҳамлаларига муносиб зарба бераверамиз.

Пленум халқаро сиёсат соҳасида бундан буёнги конкрет вазифалар хусусида Сиёсий Бюро докладида баён этилган таклифларни тўла равишда қўллаб-қувватлади. Қардош коммунистик партиялар, демократик жамоатчиликнинг кенг доиралари КПСС билан Совет ҳукуматининг халқаро фаолиятини табриклаб, қўллаб-қувватлаётганлигини, тинчлик ва тараққиёт учун, халқлар ўртасида ҳамкорлик учун ва империалистик агрессия манбаларини тугатиш учун бу фаолиятнинг катта аҳамиятини таъкидлаётганликларини Пленум мамнуният билан қайд қилади. Бу курашда ҳозирги замоннинг ҳамма революцион, эрксевар кучлари бирлиги мустаҳкамланиб бормоқда. Коммунистик ва ишчи партияларнинг Москвадаги 1969 йилги халқаро кенгаши бу бирликнинг жуда муҳим ролини таърифлаб берди. Шу кенгашнинг ғоялари ва хулосалари қардош партияларни жипслаштириш ишига, халқларнинг революцион — озодлик курашини ривожлантиришга ёрдам бераётганлигини тажриба исботлади.

Пленум КПССнинг халқаро сиёсатига доир вазифаларни бажариш соҳасида партия органлари ва давлат муассасалари катта иш қилганлигини таъкидлаб, уларнинг бутун фаолиятини доим такомиллаштириш зарурлигини уқтирди. Партия XXIV съездининг ташқи сиёсий программасини амалга оширар экан, халқаро майдонда идеология курашининг роли тобора кучайиб бораётганлигини таъкидлайди. Тинч-тотув яшаш империализмга қарши доимий принципиал сиёсий ва мафкуравий курашни истисно қилмайди, балки тақозо этади.

Пленум ташқи сиёсий ва идеологик, пропагандистик органларнинг эътиборини ўз фаолиятлари даражаси ва самарадорлигини ошириш, империалистик пропагандага ва марксизм-ленинизм душманларига қарши курашда мамлакатимиз манфаатларини, социализм, бутун коммунистик ҳаракат манфаатларини қаттиқ туриб актив ҳимоя қилиш зарурлигига қаратди. Бундан буён ҳам буржуазия идеологиясига, оппортунизмга қарши кескин кураш олиб бориш, совет кишиларини марксизм-ленинизм, пролетар интернационализми руҳида тарбиялаш зарур.

Партиямиз актив тинчликсевар ташқи сиёсат олиб бориш билан бирга тинчлик ва социализм душманларига нисбатан доимо ҳушёр бўлиб турибди ва СССРнинг иқтисодий ҳамда мудофаа қудратини мустаҳкамлаш тўғрисидаги ғамхўрликни бир дақиқа ҳам бўшаштирмаётир.

Партиянинг бутун халқаро фаолияти Совет Иттифоқи иқтисодий, сиёсий ва мудофаа қудратини муттасил ўстиришга таянади. Тўққизинчи беш йиллик планни ҳамма кўрсаткичлар бўйича муваффақиятли равишда бажариш СССРнинг халқаро позицияларини, обрў-эътиборини янада мустаҳкамлаш учун, халқаро майдонда мамлакатимиз олдида турган вазифаларни ҳал этиш учун, капитализм билан иқтисодий мусобақада янгидан-янги муваффақиятларга эришиш учун жуда муҳим аҳамиятга эга. Туб халқаро вазифаларимизнинг ҳал этилиши, совет кишилари учун мустаҳкам, бузилмас тинчликни таъминлаш, халқлар хавфсизлиги, ҳозирги дунёдаги ривожланишнинг бутун боришига баракали таъсиримизнинг даражаси коммунистик қурилишнинг ҳамма соҳаларида биз нақадар олға ҳаракат қилишимизга бевосита боғлиқ бўлади.

Ўрток Л. И. Брежнев КПСС Марказий Комитети номидан партия XXIV съездида қилган ҳисобот докладида бундай деди: «Бизнинг имкониятларимиз битмас-туганмасдир. Мамлакатнинг иқтисодий қудрати хар қачонгидан ҳам улкандир. Совет фани ва маданияти янги чўққиларга эришди. Халқимизнинг маънавий сиёсий бирлиги енгилмасдир. Биз социалистик дўстларимиз ва иттифоқчиларимиз билан бир сафда бормоқдамиз. Бизнинг бутун дунёдаги революцион кучлар билан жанговар иттифоқимиз мустаҳкамланмоқда.

Биз нимага интилаётган бўлсак, шуларнинг ҳаммасига эришажагимизни, ўз олдимизга қўйган вазифаларни муваффақиятли бажаражагимизни биламиз. Совет халқининг ижодкор даҳоси, унинг фидокорлиги, унинг Ленин йўлидан оғишмай бораётган Коммунистик партия теварагидаги жипслиги бунинг гарови бўлиб келди, гаровидир ва гарови бўлиб қолади».

Шу кунларда миллион-миллион совет кишилари совет халқининг бахт-саодатини кўзлаб, ҳамма халқларнинг тинчлиги, дўстлиги ва хавфсизлиги манфаатларини кўзлаб ана шу йўлни амалга ошириш соҳасида ўтказиб келаётган доно, олижаноб, толмас фаолияти учун КПСС ленинчи Марказий Комитетига ўзларининг астойдил миннатдорчиликларини яна изҳор қилмоқдалар.

СССРнинг ленинча ташқи сиёсати ҳамма мамлакатлардаги кўп миллионли халқ оммасининг онгига жуда кучли таъсир ўтказмоқда. Бутун тараққийпарвар инсоният партиямиз билан давлатимизнинг сиёсатини чуқур ҳурматлаб, маъқулламоқда.

КПСС, унинг Марказий Комитети ташқи сиёсатини 245 миллионли бутун совет халқи сидқидилдан қўллаб-қувватлаётганлиги бу сиёсатнинг энг асосий кучидир, зотан КПСС, унинг Марказий Комитети бутун совет халқининг фикри-зикри ва орзу-умидларини ифодаламоқда. Партиямиз халқ ишончини ҳамма нарсадан устун қўяди, Ленин партияси бундан буён ҳам шу ишончга муносиб бўлади, совет халқининг ҳаётий манфаатларини, тинчлик ва социализм ишини сабот ва матонат билан ҳимоя қила беради.

(«ПРАВДА»нинг 29 ноябрдаги бош мақоласи).

А. Н. КОСИГИН В. ШЕЕЛЬ БИЛАН СУҲБАТЛАШДИ

СССР Министрлар Советининг раиси А. Н. Косигин Совет Иттифоқига келган ГФР вице-канцлери ва ташқи ишлар министри В. Шеелни 29 ноябрда Кремлда қабул қилди.

Ҳамжиҳатлик вазиятида ўтган суҳбат чоғида икки томонлама муносабатларни янада ривожлантириш масалалари, шунингдек Европа проблемаси ва ҳар икки томонни қизиқтирадиган бошқа халқаро проблемалар муҳокама қилинди.

Суҳбатда Совет томонидан— СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико, Совет Иттифоқининг ГФРдаги элчиси В. М. Фалин, СССР Ташқи ишлар министрлиги коллегиясининг аъзоси А. П. Бондаренко; ГФР томонидан—ГФРнинг СССР даги элчиси Х. Аллардт, ГФР Ташқи ишлар министрлиги сиёсий бошқармасининг бошлиғи Б. Фон Штаден, ГФР Ташқи ишлар министрлигининг маслаҳатчиси А. Майер-Ландрут иштирок этдилар.

(ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН КОМПОЗИТОРЛАРИНИНГ VI СЪЕЗДИДА

Ўзбекистон композиторларининг VI съезди ўз ишини давом эттирмоқда. Съезднинг 30 ноябрдаги мажлисида ўзбек совет музика маданиятини янада ривожлантиришнинг актуал проблемалари муҳокама қилинди.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ленинчи Марказий Комитетининг Сиёсий Бюроси ғоят баланд руҳ билан съезднинг фахрий президиумига сайланди.

Съездда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари В. Г. Ломоносов нутқ сўзлади. У Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг республика композиторлари VI съездига табрикномасини ўқиб берди.

Ўзбекистон композиторлари союзи правлениесининг раиси А. Х. Жабборов ҳисобот доклади қилди. Т. Жумаев съездда Ревизия комиссиясининг иши тўғрисида ахборот берди.

Докладлардан кейин музокаралар бўлди.

(ЎзТАГ).

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ШУДГОРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 1971 ЙИЛ 30 НОЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

Юқори Чирчиқ	101,8
Орджоникидзе	100,1
Ўрта Чирчиқ	100,0
Оққўрғон	99,9
Янгийўл	98,2
Пискент	95,4
Калинин	94,9
Оҳангарон	93,6
Бўстонлиқ	93,5
Бекобод	90,9
Бўка	90,9
Область бўйича	96,9

КАЛИНИН районидаги «Қорасув» совхози деҳқонлари кузги шудгорни уюшқоқлик билан олиб бориш моқда. Механизаторлар бу ишда активлик кўрсатаяпти. Суратда: совхоз даласида шудгорлаш пайти.
А. АБАЛЯН фотоси.

ПАХТА—ВАТАНГА

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 1971 ЙИЛ 30 НОЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи стун — районлар, иккинчи стун — бир кунда тайёрлангани, учинчи стун — мавсум бошидан бери, тўртинчи стун — шу жумладан машина терими

Пискент	—	124,30	104,90
Бўка	—	121,43	108,36
Оққўрғон	—	121,33	111,64
Юқори Чирчиқ	—	119,95	159,47
Ўрта Чирчиқ	—	116,42	102,05
Янгийўл	0,05	115,32	87,45
Бекобод	—	103,41	87,40
Область бўйича:	0,01	117,75	105,01

ИСТИҚБОЛ САРИ

КПСС XXIV съездида таъкидланганидек, партия сиёсатини амалга оширишда бошланғич партия ташкилотлари энг муҳим ўринлардан бирини эгаллайди. Съезд қарорлари асосида бошланғич партия ташкилотлари структурасини янада яхшилаш, уларнинг ташкилотчилик ва сиёсий ишлари самарадорлигини ошириш, жанговарлик қобилиятларини ўстириш партия комитетлари олдида турган асосий вазифалардан ҳисобланади.

В. И. Ленин номли кон-металлургия комбинати партия комитети бошланғич ва цех партия ташкилотлари ҳамда партия группалари фаолиятига раҳбарликни такомиллаштириб, бир қатор ютуқларни қўлга киритмоқда.

Маълумки, комбинатимиз қуввати йил сайин ўсиб, тайёрланаётган маҳсулот хили кўпайиб бормоқда. Ишлаб чиқарилаётган маҳсулот ҳажмини кенгайтириш юзасидан бу йил ўз зиммамизга оширилган мажбуриятлар олганмиз. Йил давомида пландан ташқари бир неча юзминг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариб, сифатини янада яхшилаш, меҳнат унумдорлигини ошириш асосий вазифалардан ҳисобланади.

Комбинат партия комитети барча коммунистларнинг диққат-эътиборини ҳозир мана шу топшириқларни муваффақиятли бажаришга қаратган. Коммунистлар активлиги оширилганлиги туфайли корхона цехларида ой сайин план ва топшириқлар ортиғи билан адо этиб келинмоқда. Бир талай жараёнлар автоматлаштирилиб, эски ускуналар ўрнига янгилари монтаж қилинди, Қўшимча қувватлар ишга туширилди. Дастлабки ҳисоб-китобларга қараганда, ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан корхонада меҳнат унумдорлиги 7 процент, ишчиларнинг маоши эса салкам 2 процент ортган.

Партиямиз XXIV съездида меҳнаткашлар моддий ва маданий турмуш савиясини янада оширишга алоҳида эътибор бериш лозимлиги уқтирилди. Бу мақсадга биз ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, илмий-техника тараққиётини кучайтириш ва меҳнат унумдорлигини ўстириш йўли билан эришамиз. Москва, Ленинград ва бошқа шаҳарлар ташаббуси асосида бизнинг комбинатда ҳам техника тараққиёти ва социал ривожланишнинг комплекс планлари ишлаб чиқилди. Партия комитетининг қарори билан бир группа мутахассислардан иборат комиссия тузилиб, унинг аъзолари тўққизинчи беш йилликда юксалиш планларини ишлаб чиқдилар.

Тузилган планга мувофиқ, шу беш йиллик мобайнида комбинатда рафинация қилинган мис ишлаб чиқариш 7,8 процент, қора мис ишлаб чиқариш 62 процент, олтингугурт кислотаси тайёрлаш 38 процент кўпаяди. Бошқа хил маҳсулотларни тайёрлаш ҳам анча ошади. Бир сўз билан айтганда реализация қилинадиган маҳсулотлар ҳажми бешйилликда салкам 20 процентга кўпаяди.

Биз оз куч ва маблағ сарфлаб кўпроқ маҳсулот ишлаб чиқаришни асосий мақсад қилиб олганмиз. Бунинг учун биринчи навбатда серунум агрегатларни монтаж қилиш, иш жараёнларини тўла механизациялаш зарур. Ҳозироқ конлар ва маъдан бойитиш фабрикаларидаги эскирган ускуналарни янгилаш устида бош қотирмоқдамиз. Мутахассисларимиз бошқарув системасини автоматлаштириш ва НОТ планларини тўла жорий этиш усида изланмоқдалар. Бу тадбирлар конларда ишлаб турган ускуналар унумдорлигини яна 30-40 процентга ошириш имконини беради.

Комбинат партия ташкилоти илғор тажрибаларни оммалаштириб, ишчилар ижодий активлигини ошириш, мавжуд механизмлардан ишнинг кўзини билиб фойдаланиш юзасидан бошланаётган ташаббусларни тўла қўллаб-қувватламоқда.

БОШЛАНҒИЧ ТАШКИЛОТ— ПАРТИЯНИНГ АСОСИ

Мис бойитиш фабрикаси, қўрғошин бойитиш фабрикаси, Қурғошинкон кони, марказий ремонт механика заводи каби корхоналарнинг бошланғич партия ташкилотлари бў борада диққатга сазовор ишларни амалга оширмоқдалар. Бу корхоналарда социалистик мусобақа самарадорлигига айниқса кўпроқ эътибор берилмоқда. Мусобақанинг қудратли кучи билан қўлга киритилаётган ютуқлар кўлами тобора кенгаймоқда.

Ҳозирги кунда комбинатимизга қарашли тўрт корхона, 26 цех, 154 участка, бўлим, 359 бригада ва смена коммунистик меҳнат коллективи номига сазовор бўлган. Минглаб ишчилар коммунистик меҳнат ҳаракатига қўшилганлар. Мусобақа давомида янги ташаббуслар туғилмоқда. Ишчилар ва кончилар эндиликда иш вақтидан унумли фойдаланиш, иқтисодий режимни кучайтириш, илғор тажрибаларни оммалаштириш юзасидан ҳам мусобақалашмоқдалар.

Партиямиз XXIV съезди қабул қилган Директиваларда Олмалиқ кон-металлургия комбинати қувватини янада ошириш, мис, рух ва бошқа хил рангли металлар ишлаб чиқаришни тобора кўпайтириш лозимлиги уқтирилган. Коллективимиз бу вазифаларни муваффақиятли ҳал этмоқда. Ҳозирги кунда бинокорлар рух заводининг учинчи навбатини фойдаланишга топшириш арафасида турибдилар. Бу улкан комплекснинг ишга тушиши билан рангли металлар тайёрлаш янада кўпаяди. Янги корхонада замонамизнинг энг унумли агрегатлари монтаж қилиняпти. Биз тўққизинчи беш йилликда меҳнат унумдорлигини ошириш йўли билан маҳсулот ишлаб чиқаришни 14,07 процент оширишни кўзлаганмиз, бу мақсадга эришиш учун олдиндан планли тадбирларни жорий этмоқдамиз.

Маълумки, тўққизинчи беш йилликда қўйилган вазифаларнинг тақдирини фақат кадрлар ҳал этиши мумкин. Кадрлар қанчалик малакали ва омилкор бўлса, белгиланган вазифалар шунчалик тез ва ўнғай бажарилаверади. Комбинат партия комитети кадрларнинг иқтисодий ўқувига, улар малакасини оширишга, ёшларга қўшимча касб ўргатишга энг муҳим масалалардан бири, деб қарамоқда. 556 киши олий ўқув юртларида, 520 киши техникумларда, 568 киши кечки ишчи-ёшлар мактабларида таълим олмоқда. 9 мутахассис эса аспирантурада илмий-тадқиқот ишларини олиб бормоқда. Шуниси қувончлики, меҳнатдан ажралмаган ҳолда ўз билим ва малакасини ошираётган ишчиларнинг кўпчилиги коммунистлар билан комсомоллардир.

Ҳозир комбинатимиз цехларида 2100 дан ортиқ коммунист меҳнат қиляпти. Шу йилнинг ўтган ўн ойи мобайнида коммунистлар сафи 143 кишига кенгайди. Комбинат партия комитети ҳузурида 8 та бошланғич, 76 та цех партия ташкилотлари, 99 та партия групласи ташкил этилган. Партия ташкилотлари коммунистларни тарбиялашга ва улар активлигини оширишга ҳар доим катта эътибор билан қараб келмоқдалар. Партком ҳузурида ёш коммунистлар учун тармоқлар бўйича учта мактаб мавжуд. Бу мактабларда «КПСС Устави—партия ички ҳаётининг қонуни», «Партия аъзолари ва аъзоликка кандидатларни ҳисобга олиш», «Кандидатлик муддати ва уни ўташ тартиби», «Ишлаб чиқаришда коммунистларнинг авангардлик роли» каби темалар атрофлича ўрганилмоқда. Бундан ташқари, ҳар бир партия ташкилоти ёш коммунистларга топшириқлар бериб, бу топшириқларнинг қандай бажарилаётганлиги ҳақидаги улар ҳисоботини вақти-вақти билан тинглаб боряпти. Партия йиғилишларининг кўпчилигида коммунистлар активлигини ошириш, ташкилий-партиявий ва оммавий-сиёсий ишлар самарадорлигини ўстиришга оид масалалар муҳокама қилинмоқда.

Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг II пленумида партия ташкилотлари жанговарлигини ошириш соҳасида бажарилиши лозим бўлган вазифалар белгилаб берилди. Комбинат партия комитети КПСС XXIV съезди ва Ўзбекистон КП Марказий Комитети пленуми қарорларини амалга ошира бориб, партиянинг асоси бўлган бошланғич ташкилотлар ролини янада оширишга ҳаракат қилаверади. Бошланғич партия ташкилотлари активлиги ва жанговарлигини ўстириш олдимизга қўйилган вазифаларни муваффақиятли ҳал этиш имконини беради.

Т. ИСМОИЛОВ,
Олмалиқдаги В. И. Ленин номли кон-металлургия комбинати партия комитетининг секретари.

ҚУВВАТЛАР ИККИ БАРАВАР ТЕЗ ЎЗЛАШТИРИЛДИ

Ангрен керамика комбинатида пардоз плиткалари ишлаб чиқараётган цех лойиҳада кўрсатилган қувватга пландаги ўн саккиз ой ўрнига тўққиз ойда эришди. Завод коллективи электр ҳумдони, ҳар хил ранглаги кафель плиткаларни ясаб, қуритиб, глазурлаб берадиган мураккаб поток линияларини мукаммал равишда ишлатиб юборди. Янги цех йилига беш юз минг квадрат метрга яқин плитка ишлаб чиқара оладиган бўлди.

Техникани ўзлаштириш жараёнида конструкторлар назарда тутмаган кўпгина резервлар топилиб, ишга солинди. Чунончи, хом плиткани пресс-дан қабул қилиб олиб, қуритиш печларига жўнатиб турадиган автомат мукаммал ишламаганлиги маълум бўлиб қолди. Комбинат мутахассисларининг бир группаси бракни анча камайтирадиган янги автомат ясаб берди. Энди цехдаги ишларнинг ҳаммаси мана шундай техника ёрдамида бажарилмоқда. Комбинат конструкторлари ва рационализаторлари эса глазурловчи конвейерни ҳумдон билан туташтирадиган янги автомат линия яратмоқдалар. Шу конвейер ишга туширилгандан кейин плиткаларни қолиплашдан тортиб, то хумдондан тайёр қилиб чиқарилгунча одам қўли даркор бўлмай қолади.

Пардоз плиткалари цехининг коллективи техникани тараққий эттиришнинг беш йиллик планини тузиб қўйди. Пардозлаш учун ишлатиладиган мана шундай қимматли материал ишлаб чиқаришни янги қувватларни ишга солмай яна 250 минг квадрат метр кўпайтириш мўлжаллаб қўйилган. Бунга поток линияларни модернизация қилиш, автоматикани жорий этиш, конвейерлар тезлигини ошириш йўли билан эришилади.

А. ПОКОТИЛОВ.
ЎзТАГ мухбири.

БЕШ ЙИЛЛИК ВАХТАСИДА

ПОЙТАХТИМИЗДАГИ «Миконд» заводи цехидан чиқаётган биллур маҳсулотлари тобора кундалик ҳаётимизга сингиб боряпти. Маҳсулотларнинг юқори сифатли ва бежирим чиқишида Анοргул Мирзакимованинг қўшаётган улуши салмоқли бўлмоқда. Шлифовкачи аёл кунлик топшириқларни ҳам доимо ортиғи билан адо этиб, ҳамкасблари ҳурматини қозонмоқда.

И. Глауберзон ва В. Сироткин фотоси.

СОВҒАЛАР МУБОРАК

«Оқ олтин» миришкорлари она-Ватан олдида берган ўз сўзларининг устидан чиқдилар. Пахта топшириш йиллик плани ҳам, зиммага олинган қўшимча мажбурият ҳам шараф билан адо этилди.

Пискент район матлубот жамияти пахта йиғим-теримида жонбозлик кўрсатган деҳқонлар учун 2 мингга яқин совға тайёрлади. Совғалар орасида гилам ва кийимликлар, чинни буюмлар ва эсдаликлар бор.

Илғорларга ҳозироқ саккизта енгил атомобиль машинаси сотилди. Машиналардан бирини «Гулистон» колхозининг энг илғор бригада бошлиғи Эгамберди Худойбердиев сотиб олди. 1-«Пискент» совхози механик-ҳайдовчиси Султон Тошматов мавсумда 250 тонна «оқ олтин» териб, катта даромад қилди. Меҳнатдан тушган даромад ҳисобига у ҳам машиналик бўлиб олди.

Ҳозир, пахта далаларининг ўзида автолавкалар билан моллар савдо қилинаяпти. Пискент райони матлубот жамиятининг бу тадбирларидан қишлоқ аҳли мамнун бўлаяпти.

АҲОЛИГА ҚУЛАЙЛИК

Калинин районидаги «Назарбек» қишлоғида очилган маиший хизмат кўрсатиш пункти ишидан қишлоқ аҳли миннатдор. Пункт усталари уй қуриш, мебелни ремонт қилиш ва бошқа хил юмушларни бажаришади. Ҳозир пункт аҳолидан кўплаб буюртма олмоқда. Пункт ходимлари «Бешқайрағоч» массиви аҳолисининг ҳам ҳожатини чиқармоқдалар.

Ленин номли колхозда эса район маиший хизмат кўрсатиш комбинатининг тунука цехи очилди. Цех ишчилари заказларга қараб, печлар, темир тўрлар ва панжаралар ишлаб беришлари мумкин.

ФАРЗАНДЛАРИМИЗ УЧУН

Янгийўл пойафзал фабрикаси коллективи ҳар йили фарзандларимиз учун юз минглаб жуфт пойафзал ишлаб чиқармоқда.

Корхона ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари маҳсулот тайёрлашни кўпайтириб, сифатини яхшилаш, кўримли ва бежирим пойафзаллар ишлаб чиқаришга ҳаракат қилмоқдалар. Шунинг учун ҳам давлат планлари ва зиммага олинган социалистик мажбуриятлар шараф билан адо этилмоқда.

Пойафзалчилар кенг истеъмол товарлари ишлаб чиқаришни кўпайтириш юзасидан бошланган ватанпарварлик ҳаракатида фаол иштирок этишяпти. Социалистик мусобақа байроғини баланд кўтармоқдалар.

Масалан, шу йилнинг ўн ойлик пойафзал реализация қилиш плани анча ортиғи билан адо этилди. Мамлакатимизнинг ёш гражданлари учун беш миллион сўмликдан кўпроқ оёқ кийимлари етказиб берилди. Бу билан ўн ойлик топшириқ 2,5 процент зиёдаси билан бажарилди. Пойафзалчилар шу кунларда қўлга киритилган бу ютуқларни янада мустаҳкамлаш, хўжалик йилини яхши кўрсаткичлар билан якунлаш учун курашни янада авж олдирмоқдалар.

ИҚТИСОДИЙ МАКТАБ

Иқтисодий билимларни жойларда кенг ёйиш мақсадида Тошкент халқ хўжалиги институти базасида мактаб ташкил қилинди. Бу иқтисодий билимлар мактаби машғулотлари икки йилга мўлжалланган.

Мактабда 200 дан ортиқ мутахассис ўз малакаси ва билимини оширади. Машғулотлар юзасидан методик кўрсатмалар ишлаб чиқилди. Лекция ва суҳбатларни олиб бориш учун таниқли олимлар ва мутахассислар жалб этилади.

ЮРИДИК КАДРЛАР ЎЧОҒИ

Кадрларни тарбиялаб уларга билим ва ҳунар ўргатадиган ўқув юртларига бўлган талаб айниқса кейинги йилларда янада ортди. Илм толибларига касбий кўникма берадиган янги ҳунар-техника ва профессионал-ўқув юртларининг жорий этилиши ҳамда улар сони тобора ортиб бораётганлигига сабаб ҳам ана шу. Шунинг учун ҳам «Ҳунар-техника билими беришни бундан буён ҳам ривожлантиравериш, ўрта маълумот берадиган ҳунар-техника билим юртларини бутун чоралар билан кўпайтириш ва кенгайтириш лозим» дейилади КПСС XXIV съезди қарорларида.

Бундан уч йил бурун Ўзбекистонда социал-таъминот соҳасида ягона билим юрти очилган эди. Бу ҳунар-техника ўқув юрти юридик техникум деб аталади.

Партия ва ҳукуматимиз барча совет кишилари каби пенсионерлар, меҳнат ва уруш инвалидлари, кўп болали оналар фаровонлигини оширишга ҳам катта эътибор бериб келмоқдалар. Шу мақсадда чиқарилган қарорлар, давлат нафақалари, қарилик, инвалидлик, боқувчисини йўқотган оилаларга берилаётган ёрдам ҳақидаги кўрсатма ва фармонларнинг жонли гувоҳимиз. Пенсионерларга яхши хизмат қилмоқ учун эса аввало, аниқ ва мукаммал юридик билимга эга бўлмоқ керак.

Техникумимизда турли касб-ҳунар бўйича кадрлар—бухгалтер-ҳисобчилар, юрист-консультантлар, инспектор ва бош инспекторлар, район область ва шаҳар социал-таъминот бўлимларида ишлайдиган ревизорлар тайёрланади. Айни бир пайтда улар врач-меҳнат экспертиза асосларини, сиёсий иқтисод фани, совет давлат ҳуқуқи ва пенсия назариясини ўрганадилар.

Ўқувчиларга ҳар томонлама пухта билим бериш, уларни ғоявий-сиёсий жиҳатдан чиниқтириш учун техникумимиз қулай шароитга эга. Бу ерга ишнинг моҳир усталари жалб этилган. Давлат пенсияси бўйича машғулотлар олиб бораётган С. Мирзаахмедова, сиёсий-иқтисодчи Т. Зиёев, врач-меҳнат экспертиза асослари бўйича мутахассис, медицина фанлари кандидати Ф. Бойаҳмедов ҳамда колхоз пенсия предметидан лекция ўқиётган А. Авазматов каби ўқитувчилар чуқур билими ва тажрибалари билан студентларнинг ҳам, техникум маъмуриятининг ҳам ҳурматига сазовор бўлмоқдалар.

Ўтган уч ўқув йилида республикамизнинг турли шаҳар ва қишлоқларидан келган қарийб 500 га яқин йигит-қиз бу ерда таълим олди. Улар ҳозир жойлардаги социал-таъминот бўлимларида муваффақиятли иш олиб боришяпти. Ҳозир кундузги бўлимда 150, сиртқи бўлимда 150 киши бевосита ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда таълим олмоқда.

Ўзбекистон ССР социал-таъминот министрлиги ўз ихтиёридаги бу ҳунар-техника билим юртининг ўқув-моддий базасини мустаҳкамлашга ҳар томонлама кўмак бериб турибди.

Техникум учун бу йил пойтахтимизнинг Ғафур Ғулом кўчасида янги бино қурилиб, ишга туширилди. Бу ерда 200 кишилик замонавий ошхона, спорт зали ишлаб турибди. 7 минг китоб фондига эга бўлган кутубхона ўқувчилар хизматида. Шунингдек, хор, музика ва драма тўгараклари очилган.

Малакали юрист кадрларни кўплаб етиштиришни ҳаётнинг ўзи тақозо этаяпти. Келгусида ҳам шундай мутахассисларни тарбиялаш техникум коллективининг жонажон вазифаси бўлиб қолади.

У. ТОҒАЕВ,
Тошкент юридик техникумининг директори.

ЧАРОҒОН ҚИШЛОҚ

Эсингизда бўлса, ўтган йили Бекобод район Қиёт қишлоқ Совети ижроия комитетининг КПСС XXIV съезди олдидан бошланган умумхалқ мусобақасига қўшилиб, колхоз қишлоқларини ободонлаштириш ва унинг санитария аҳволини янада яхшилаш юзасидан белгилаган тадбирлари газетамиз саҳифасида эълон қилинган эди.

Ана шундан буён орадан қисқа, лекин бир-биридан мазмунли, салмоқли ойлар ўтди. Яқинда ана шу мажбуриятлар қандай бажарилаётганлиги, қишлоқ Совети территориясидаги колхоз қишлоқларини ободонлаштириш юзасидан олиб борилган ишлар билан танишиш мақсадида шу қишлоқда бўлдик.

Дарҳақиқат, сўлим қишлоқнинг хушманзара, равон кўчаларида сайр қилиб, унинг ҳуснига ҳусн бўлиб, тушган серҳашам уйларга ҳавас билан боқасиз, Қаёққа қараманг, бир-биридан кўркам бинолар. Бир томонда медицина, савдо тармоқлари, иккинчи томонда қишлоқ ўғил-қизларини бағрида ўстириб, билим асосларини ўргатаётган мактаб, яна бир томонда деҳқонларнинг ҳожатини чиқараётган маданий-маиший бинолар...

Қишлоқ оқшоми айниқса гаштли. Куни билан тер тўкиб, меҳнат қилган ёшлар кечки салқинда гурунглашиб, кино-театрга йўл олишади. Спорт майдонида копток тепишаётган мана шу жажжи «рақиблар»нинг қувончи терисига сиғмайди. Қишлоқни айланиб, унинг меҳнаткаш, одамохун кишилари билан бир пиёла чой устида суҳбат қурар экансиз, бугунги деҳқон аҳлининг турмуши фаровон ва гўзал бўлиб бораётганлигини кўриб қувонасиз, яйрайсиз.

Халқимизда, бирлашган ўзар, бирлашмаган тўзар, деган ажойиб нақл бор. Ҳа, ҳамма гап бирликда. Бир ёқадан бош чиқарилса, қишлоқ ҳам обод, турмуш фаровон бўлар экан. Буни Қиёт қишлоқ Совети ижроия комитети депутатлари, қўйингчи, шу қишлоқдаги барча колхоз активлари иш фаолиятида яққол кўриш мумкин. Улар шунчаки эл кўзига мажбурият олишмади. Зероки мажбурият олиш осон, лекин уни уддасидан чиқиб бажариш — мардларнинг иши. Қиёт қишлоқ Советининг депутатлари ва колхоз активлари ўз сўзининг устидан чиқадиган, аҳил, ташаббускор кишилар. Ҳамжиҳатлик билан бошланган хайрли иш, кўриб турганимиздек, ҳар бир деҳқон хонадонида, хирмонида, қишлоқ жамолида, кечалари нур таратиб турган чироқлар шўъласида ўз ифодасини топиб турибди.

Мана, бир мисол. Қишлоқ Совети ва унинг депутатлари «Победа» колхози правлениеси билан биргаликда шу йилнинг ўзида колхоз ҳисобига 5 та янги типовой уй-жой қуриб, фойдаланишга топширишни плайлаштириб қўйишган эди. Аммо колхозда бирорта хонадон йўқки, улар янги замонавий уй-жойларда яшашмаётган бўлсин. Қишлоқ Совети колхоз правлениеси билан маслаҳатлашиб, бунинг ўрнига бошқа зарур объектлар, яъни битта автостанция ва 80 ўринли мактаб биноси қуришга аҳд қилишди. Колхоз бунинг учун етарли маблағ ва қурилиш материаллари ажратиб берди. Бу объектларни ўз вақтида қуриб, охирига етказиш масъулияти депутатлардан Д. Қўзибоев ва А. Бойбўтаев ўртоқлар зиммасига юклатилди. Депутатлар ишнинг бошидан то охиригача қурувчилар ичида бўлишди. Уларнинг ютуғидан, камчилигидан ўз вақтида хабардор бўлиб, ёрдам бериб туришди.

Автостанция фойдаланишга топширилди. Мактаб биноси ҳам янги ўқув йилида ёшларни ўз бағрига олди. Белинский номли 44-мактаб учун иккита қўшимча синфхона қуриб бериш юзасидан олинган мажбурият ҳам ўз вақтида бажарилди. Шу йил 1 августга қадар 35- сонлик саккиз йиллик мактаб ёнига 160 ўринли қўшимча синфхона қуриб бериш лозим эди, муддатидан бир ой олдин қуриб фойдаланишга топширилди. Колхознинг 1- ва 3- участкаларида болалар боғчаси ва яслиси биносини қуриш юзасидан белгиланган тадбирлар ҳам бажарилиш арафасида турибди. Ҳозирги кунда ҳар иккала боғчанинг биринчи қавати кўтариб қўйилди.

ҚИШЛОҚЛАРГА ШАҲАР ЧИРОЙИ

Колхоз қишлоғини ободонлаштиришда район матлубот жамияти ҳам четда қолаётгани йўқ. Уларнинг ташаббуси билан шу йил бир нонвойхона қуриб ишга туширилди.

Қишлоқда якка тартибда уй-жой қуриш кенг кўламда авж олдириб юборилди. Қишлоқ Совети ижроия комитети янги уй-жой қуриш истагини билдирган оилаларга яқиндан ёрдам бермоқда. 8 оила шифер, ёғоч ва бошқа қурилиш материаллари билан таъминланди.

Колхоз марказида қурилаётган 50 ўринли касалхона ва болалар сут ошхонаси ҳам яқин кунларда фойдаланишга топширилади. «Зангори ёқилғи» колхоз хонадонларига тобора кўплаб кириб бормоқда. Шу йилнинг ўзида яна 70 колхозчи хонадонини газлаштириш мўлжалланган. Бу масала юзасидан белгиланган тадбирлар ноябрь ойида муваффақиятли якунланди.

Колхоз далаларида кунни-тунга улаб, мўл-кўл ҳосил учун мардонавор курашаётган деҳқонларга ҳар томонлама маданий-маиший шароит яратиб бериш колхоз правлениеси ва қишлоқ Совети депутатларининг доимий диққат марказида бўлиб келмоқда. Ана шу мақсадда колхоздаги мавжуд 20 та дала шийпонидан 12 тасига насос йўли билан сув чиқарилди. 8 тасига газ плиталари ўрнатилди.

Қишлоқни ободонлаштириш, уни кўкаламзорлаштириш ва санитария аҳволини яхшилаш юзасидан олиб борилган ишлар ҳам ибратлидир. Колхознинг уч километрдан ортиқ марказий кўчаси четларига асфальт ётқизилди. Бундан ташқари, қишлоқдаги бир қатор мактаб ҳовлилари, нонвойхона олдиларига асфальт ётқизилиб, текисланди. Икки қишлоқ ўртасидаги 4 километр йўлни асфальт қилиш мўлжалланмоқда. Бу иш йил охиригача тугалланади.

Колхоз марказидаги маданият саройи, ёзги кинотеатр, чойхона ва магазин атрофларига гуллар ётқизиб, дам олиш хиёбонига айлантирилди. Шунингдек, мактаблар, касалхоналар ҳовлиларида янги-янги хиёбонлар, гулзорлар ташкил этилди.

Қишлоқ Совети шу йил 1 февралдан март ойигача икки тозалик ойлиги эълон қилган эди. Бу хайрли ишга қишлоқнинг кекса ҳам ёшлари енг шимариб, бажонудил бош қўшишди. Кўчалар, йўлкалар, ариқлар, хонадонлар ҳовлилари тозаланди ва тартибга солинди. Жамоат бинолари, савдо ва маиший хизмат кўрсатиш объектлари кишилар дидига мослаб, қайтадан ремонт қилинди ва оқланди. Депутатлар ва медицина ходимлари аҳоли ўртасида тозалик ва санитария-гигиена масалалари устидан мунтазам суҳбатлар олиб боришди. Айниқса ойликнинг уюшқоқлик билан ўтишида бош врач К. Охунов, медпункт мудири Холматов, ўқитувчи Мирзақулов ва Қўзиев ўртоқлар жонбозлик кўрсатишди.

Қишлоқ Советига жамоатчи ташкилотлар, жумладан, ота-оналар комитети, хотин-қизлар совети, халқ контроли постлари, ўртоқлик суди яхши ёрдам кўрсатишяпти.

Район ижроия комитети яқинда Қиёт қишлоқ Совети иш фаолиятини кўриб чиқиб, унга юксак баҳо берди. Ўртоқ Р. Пардабоев раислик қилаётган қишлоқ Совети депутатлари, улар билан бир мақсад йўлида курашаётган колхоз пахтакорлари шу ютуқларни янада мустаҳкамлаб, тўққизинчи беш йилликнинг дастлабки йилини янада баракали натижалар билан якунлашга бел боғлашган. Сўзи билан иши бир бўлган аҳдига вафодор колхозчилар пахта тайёрлаш, тухум, сут, гўшт етиштириш планларини ортиғи билан адо этишди. Ҳозирги кунда бу азаматлар шудгорни ҳам муваффақиятли ўтказмоқдалар.

Бугунги ҳаракат победаликларнинг эртанги баракали хирмонидан, қишлоқлар янада чароғон, турмушлари фаровон бўлишидан дарак бериб турибди.

А. ШАЙХОВ.

СЛЕСАРЬ—ХИЗМАТ КЎРСАТГАН АРТИСТ

Шу кунларда Бошқирдистон пойтахтидаги театр заллари нефть-газ ишлаб чиқариш «Арленнефть» бошқармаси халқ театри ихтиёрига бўшатиб берилган. Халқ театри спектаклларида турли касбдаги 75 ишчи-хизматчи иштирок этмоқда.

П .Шейни раҳбарлигида халқ театри 20 га яқин спектакль кўрсатди. Шулардан бири Н. Погодиннинг «Кремль курантлари» асаридир. В. И. Ленин ролини слесарь Ф. Шарипов ижро этган. Яқинда бу оддий ишчи санъаткорига Бошқирдистон АССРда хизмат кўрсатган артист номи берилди.

Ф. Шарипов Бошқирдистон нефть-газ корхоналаридан бирида ишлайди. У ишдан бўш вақтларда санъат билан шуғулланади, халқ театрида қатнашиб келади. У бир қанча спектаклларда асосий ролларни муваффақиятли ўйнаб келмоқда.

ОНА-ВАТАН БЎЙЛАБ

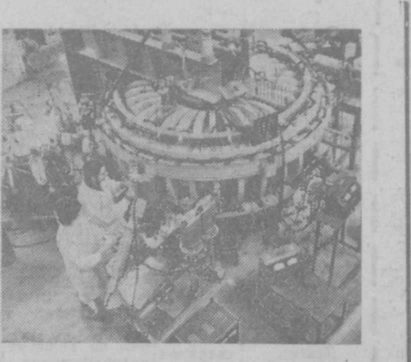
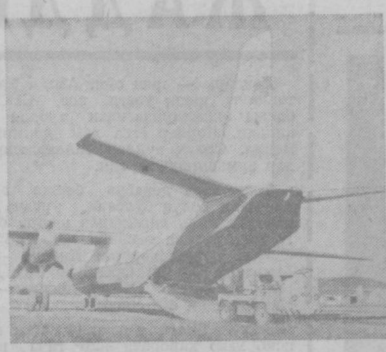
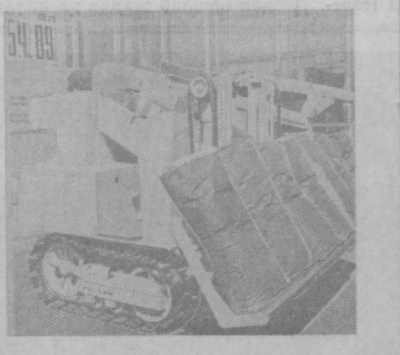
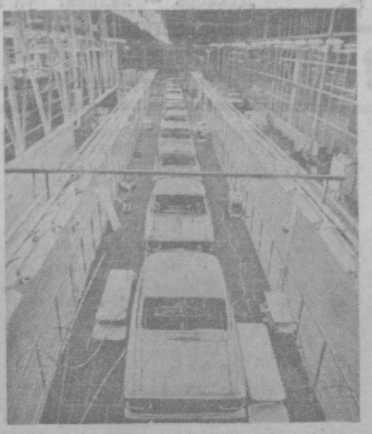

1. МОСКВА. Атом энергияси институтида юқори температурали плазма яратиш устида тадқиқот ишлари олиб борилмоқда. Суратда: «Токамак—6» установкасида тадқиқот ишлари олиб борилмоқда. 2. КИЕВ. Яқинда мамлакат ҳаво трассаларида янги «АН—26» самолёти қатнай бошлайди. Самолёт 24 тонна юк билан соатига 430 километр тезликда уча олади. Суратда: «АН—26» самолёти. 3. БУ янги механизм СССР халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида намойиш этилмоқда. У қопланган юкларни ортиш ва ташиш учун мўлжалланган. Суратда: янги агрегат. 4. МОСКВАдаги Ленин комсомоли номидаги автомобиль заводида янги бош корпус фойдаланишга топширилди. У йилига 200 мингга яқин «Москвич» енгил автомашинаси ишлаб чиқара олади. Суратда: бош корпуснинг умумий кўриниши.

(ТАСС фотохроникаси).

МАДАНИЯТ ХРОНИКАСИ

▲ Юқори Чирчиқ районидаги «Ўзбекистон» колхози кўп болали оналар учун ғамхўрлик қилмоқда. Янги очилган боғчанинг фаолияти ҳам намунали йўлга қўйилди. Болалар билан турли тарбиявий ишларни олиб боришда У. Қодирова, Х. Сатторқулова, К. Саидкаримовалар бошқаларга намуна бўлмоқдалар.

Й. ОДИЛОВ.

▲ Чирчиқдаги «Ўзбекхиммаш» заводи шаҳардаги 2, ва 9-мактабларни ўз оталиғига олган. Юқори синф ўқувчилари корхона цехларида ишлаб чиқариш машғулотларини олиб борадилар. Бунда завод инженерлари ва техникларининг ёрдами катта бўлмоқда.

Шу билан бирга билим ўчоғида болалар бадиий ҳаваскорлик сектори ташкил этилди. Ҳозир унга икки юздан ортиқ ўқувчи аъзодир.

О. ЛЕВАК.

▲ Яқинда Чирчиқ шаҳрида маданият уйлари ва клублари директорларининг йиғилиши бўлиб ўтди. Бу ерга келган ходимлар шаҳардаги қатор маданият ўчоқларида бўлиб, уларнинг иш тажрибалари билан танишдилар.

Т. СИХАРУЛИДЗЕ.

▲ Товоқсой посёлкасидаги марказий кутубхона адабиётларга бой. Кутубхона бўлимининг мудири ўртоқ М. Мустафина ташаббуси билан каталоглар ташкил этилди.

Ҳозир кутубхонада навбатдаги адабий конференцияга тайёргарлик кўрилмоқда.

Х. МУРАТОВ.

ХИЗМАТИ ЭЛГА МАНЗУР

Айни ёз кунлари. Москвада «Золотой колос» ресторанида Бутуниттифоқ ёш пазандалар конкурси бўляпти. Ёш ошпаз Шариф Солихов тайёрлаган ўзбек сомсаси ва кабобига юқори баҳо берилди.

— Ошпазлик маҳоратингиз ҳаммани мамнун қилди,— деди жюри раиси унга СССР халқ хўжалиги виставкасининг фахрий ёрлиғини топширар экан.

Ўшандан бери анча йиллар ўтди. Оддий ошпазнинг ўз касбига бўлган меҳри, маҳорати янада оша борди. У «Тошкент» ресторанида оддий ошпаз, кейинчалик миллий таомлар тайёрлаш бўлимида бригадир бўлди.

— 1968 йили мени янги очилган «Гулистон» ресторанига ишлаб чиқариш бошлиғи ўринбосари қилиб юборишди,— деб ҳикоя қилади Шариф.— Янги ресторанни тўғри изга солиш, одамлар талаби, истаги асосида иш юритиш бирмунча мураккаб эди. Бундан ташқари, кўпчилик тилида «ресторан ноқулай жойга тушган, меҳмонхонали бўлиши керак эди, ўшанда доимий хўрандалари ҳам бўларди» деган гап юрарди. Ошпазларимиз ресторанннинг намунали бўлиши учун ҳаракат қилдилар.

Ресторанда ярим тайёр маҳсулотларни тайёрлаш ва сотишнинг намунали йўлга қўйилиши планларни ошириб бажаришда муҳим омил бўлди. Бу маҳсулотларнинг сифатига, тайёрлаш технологиясига жиддий эътибор берилди. Қандолат маҳсулотлари ҳам кўпайтирилди. Ресторан қошида миллий таомлар бўлими очилди. Меҳнаткашларнинг талабини қондириш йўлида кўрилган бу тадбирлар ижобий роль ўйнади.

— «Совет савдоси аълочиси» Шариф моҳир пазандагина эмас, ишчан коммунист, ҳар бир ишга кўпчилик манфаати томонидан қарайдиган талабчан раҳбар,— дейди Тошкент ресторанлар тресги директори Рустам Ўрозбоев. — Унинг номи кўпчилик ўртасида ҳурмат билан тилга олинади. Бунинг сабабини унинг ошпазлик маҳоратидан, одамларга бўлган муносабатидан қидириш керак.

Қотмагина, серҳаракат, юзида самимийлик балқиб турган ресторан директори Шариф Солихов стол тортмасидан қалин бир дафтарчани олиб, ўтирганларга юзланди.

— Иғилишдан мақсад бир мулоҳазани гаплашиб олсак,— деди у вазмин оҳангда. —Мен анчадан бери таклифлар дафтарини кўздан кечириб юрибман. Бунда ресторанга келган кишиларнинг аксарияти миллий таомлар, ошпазлар ҳақида илиқ сатрлар ёзишган. Демак, ишимиз яхши деса бўлади. Лекин, ҳамма ошпазларимиз ҳам сифатли таомлар тайёрлаяпти, деб бўлмайди. Шунинг учун уста ошпазлардан бир неча кишилардан иборат комиссия тузсак. Бу комиссиянинг вазифаси ҳар кунги тайёрланган таомнинг сифатини қатъий контроль қилиш, хўрандалар мулоҳазасини кузатиб бориш.

— Жуда тўғри,— дея қўшимча қилди миллий таомлар бўлими бригадири Эркин Қирғизбоев.— Бундан ташқари, ҳар бир столга «сизга қандай хизмат кўрсатиляпти» деган бюллетень қўйсак. Ресторанда ўтирган кишилар ўз мулоҳазаларини шу орқали ифода этсалар...

— Яна бир таклиф,— деди сўзини давом эттириб директор.— Ресторан қошида ёш ошпазлар малакасини ошириш курсини ташкил этиб, буни тажрибали пазандалар зиммасига юклатамиз.

ШАРАФЛИ КАСБ ЭГАЛАРИ

Таклифлар барчага маъқул тушди. Шу кундан бошлаб ресторанда хўрандалар талаб ва истаклари асосида иш юритувчи комиссия тузилди. Ошпазлар курси ҳам ўз ишини бошлади. Ресторандаги ёш ошпазлардан 25 киши курсга ёзилди. Миллий ва бошқа таомларнинг кунлик рўйхати ресторанга ташриф буюрувчиларнинг мулоҳазалари асосида тузилди. Шунингдек, ҳар ойда бир марта харидорлар конференцияси ўтказила бошланди.

...«Гулистон» шиймаси ва сомсаси ресторан рўйхатидан тушмаслигини истардик. Бу таомларни тайёрлаган қўли ширин пазандаларга чин қалбдан ташаккур.

Ўрта Осиё темир йўл ишчиларидан Д. Иброҳимов, А. Жўраев».

«Серқуёш Ўзбекистоннинг саҳий, хушмуомала меҳмондўст кишилари бизда ажойиб таассурот қолдирди. Тошкентнинг гўзал «Гулистон» ресторани пазандалари кўрсатган хизмати, тайёрлаган мазали таомлари учун катта раҳмат.

Америкалик бир группа туристлар».

Ресторанннинг ишчан ходимлари, моҳир ошпазлари ҳақида ёзилган бу илиқ сатрларни таклифлар ва мулоҳазалар дафтаридан кўчирдик. Энди ресторан рентабеллигини кўтариш, ички имкониятларни ишга тушириш муҳим вазифа бўлиб қолди. Ресторанннинг ўзида ишлаб чиқиладиган маҳсулотларни кўпайтириш, сарф-харажатни камайтириш учун курашиляпти. Тез орада ресторан қошида кир ювиш цехи ишга туширилади, йилига 108 тонна кир ювиш имконияти туғилади. Ресторан ҳар йили шу цехнинг ўзидан 5—6 минг сўм соф фойда олади.

— Шариф янгиликка ўч йигит, —дейди унинг устози «Ўзбекистонда хизмат кўрсатган савдо ходими» «Тошкент» ресторанинннинг ишлаб чиқариш бошлиғи Ориф Турсунов, —унинг ўзи ихтиро қилган ўнлаб таомлари бор. Булар ичида «Гулистон шиймаси», «Гулистон» салати, «Гулистон» сомсасини алоҳида таъкидлаш мумкин.

Ҳозирги пайтда «ресторан ноқулай тушган» деган гап асоссиз эканлигини кўрсатди. Эндиликда ресторан ўзининг доимий хўрандаларига, харидорларига эга. Шунинг учун ҳам бу ерда йиллик, квартал планлари ошириб бажариляпти.

17 коммунист бошқаларга намуна бўлиб меҳнат қиляпти. Бу ерда Х. Шарипов, З. Тожиев, Н. Ниёзов, О. Содиқов, Р. Абдураимов, Н. Ч. Таина каби ўз ишининг жонкуярлари бор. Ўзбекистонда биринчи «уста ошпаз» унвонини олишга сазовор бўлган Ғулом ота Солиҳов Шариф аканинг отаси эди. Мана ўн беш йилдирки, у ота касбини улуғлаб, шон-шараф топиб келяпти. Солиховлар хонадонини «ошпазлар онласи» деса бўлади. Ғулом отанинг кичик ўғли Шерали — «Тошкент» ресторанининг уста пазандаларидан.

Инсон бахтини ўз қўли билан яратади. Шариф ака ҳам ўз иқболини, тақдирини меҳнат билан яратганлардан. Ҳозирда ресторанга раҳбарлик қилиш билан бирга «Тошкент» ресторанлар трестида экономика ва кулинария советининг аъзоси ҳамдир.

Ишчан, жонкуяр, камтарин Шарифжон Солиховга ва унинг меҳнаткаш коллективига катта муваффақиятлар тилаймиз.

Н. ТЎРАЕВ.

Суратда: Ш. Солихов ўртада пазандалар билан суҳбатлаш моқда.

Автор фотоси.

„ТАСОДИФЛАР ЁНМА-ЁН“ МОСКВАДА

Пойтахт экранларида «Ўзбекфильм» киностудияси ишлаган «Тасодифлар ёнма-ён» номли янги кенг экранли бадиий фильм муваффақият билан намойиш қилинди.

Фильм жамоат хавфсизлиги, тартиб ва қонунни ҳимоя қилаётган милиция ходимлари ҳақида ҳикоя қилади.

Фильм намойиш қилинган «Тошкент», «Патриот», «Балтика», «Мир» каби кинотеатрлар ҳар куни пойтахт аҳолиси ва меҳмонлар билан тўла бўлди.

Томошабинлар постановкачи режиссёр З. Собитов, СССР халқ артисти Н. Раҳимов, Б. Аннанов, Ҳ. Умаров, ва бошқа актёрлар маҳоратига юксак баҳо беришди.

Ўзбек фильмини Москвада бир юз эллик мингдан ортиқ киши томоша қилди. Улар шундай ажойиб фильм яратган коллектив номига илиқ сўзлар айтишди.

Л. АПАРНИКОВ,

Москва.

ГКПНИНГ ДЮССЕЛЬДОРФДАГИ МИТИНГИ

ДЮССЕЛЬДОРФ, 29 ноябрь. ТАСС мухбири Ю. Борисов ва И. Маслов хабар берадилар.

Германия Коммунистик партиясининг Дюссельдорфда чақирилган съезди тугаганидан кейин Германия Компартияси уюштирган кўп минг кишилик митинги бўлиб ўтди. Съезд делегатлари, ишчилар, хизматчилар, ёшлар залда тўпландилар. Революцион қўшиқлар янграйди, зал қизил байроқлар, шиорлар ва транспарантлар билан безатилган.

ГКП раиси Курт Бахман митингда нутқ сўзлаб, ГКП съезди фақат ГФР ишчилар синфинингтина эмас, балки халқаро ишчилар синфининг ҳам анжумани бўлди деди.

Социалистик ҳамдўстлик давлатларининг аввало, Совет Иттифоқининг изчил ва тинчликсевар сиёсати, деб таъкидлади К. Бахман, Европа қитъасида тинчликни мустаҳкамлашга ёрдам берди.

Гулдурос қарсаклар билан кутиб олинган КПСС делегациясининг бошлиғи, КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги партия контроли комитетининг раиси А. Я. Пельше митингда нутқ сўзлади. У, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетидан, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежневдан, ўн тўрт миллионли совет коммунистларидан Ғарбий Германия коммунистларига қизғин, самимий салом топширди.

Залда КПСС, Совет Иттифоқи, пролетар интернационализми шарафига хитоб сўзлари янграйди.

ДУНЁ ОВОЗИ

чет эл хабарлари

ТИНЧЛИК ВА ТАРАҚҚИЁТ КУЧЛАРИНИНГ ПЕШҚАДАМИ

Чет эл матбуоти КПСС Марказий Комитети пленумининг партия XXIV съездидан кейин КПСС Марказий Комитетининг халқаро фаолияти тўғрисидаги қарорини ҳамда СССР Олий Совети сессиясининг материалларини кенг кўламда шарҳлашда давом этяпти. Газеталар Совет Иттифоқи ҳаётидаги ана шу катта воқеаларнинг муҳим халқаро аҳамияти ҳам борлигини таъкидламоқда. Совет халқи амалга ошираётган улуғвор яратувчилик программаси СССР ва бутун социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари халқаро позицияларини янада мустаҳкамлашга, тинчлик ва халқаро хавфсизликни мустаҳкамлаш учун курашда янги-янги муваффақиятларга эришувга хизмат қилади.

СОФИЯ. Болгариянинг «Земеделско знаме» газетаси «замонамизнинг улуғ ҳаракат қилдирувчи кучи» деб сарлавҳа қўйилган мақоласида СССР Олий Совети сессиясининг иши Совет Иттифоқининг бутун халқаро фаолияти мамлакатнинг иқтисодий сиёсий ва мудофаа қудратини муттасил ўстириб боришга суяниши тўғрисида КПСС Марказий Комитети пленуми қабул қилган қарордаги сўзларни яққол тасдиқлайди, деб ёзади.

БУДАПЕШТ. Саккизинчи беш йиллик мобайнида Совет Иттифоқи ҳамма соҳаларда катта-катта муваффақиятларга эришди, деб ёзади «Непсабадшаг» газетаси. Бу муваффақиятлар коммунистик қурилишнинг янада катта вазифаларини ҳал этмоқ учун мустаҳкам замин яратди. Тўққизинчи беш йиллик вазифаларининг амалга оширилиши жаҳон социализми позицияларини янада мустаҳкамлаш учун биринчи даражали аҳамиятга молик бўлади.

ПРАГА. Янги совет беш йиллик планининг улуғвор рақамлари замирида, деб ёзади «Руде право» газетаси, совет ишчилари, колхозчилари ва зиёлиларининг ижодий меҳнатини кўрамиз.

ПАРИЖ. 1975 йилда СССРдаги саноат ва қишлоқ хўжалик маҳсулотининг умумий ҳажми АҚШнинг ҳозирги даражасидан ошиб кетади, деб ёзади «МОНД» газетаси.

ЛОНДОН. «Файнэншл таймс» газетаси янги совет беш йиллик планини «ҳамма соҳани ўз ичига олган ва барқарор иқтисодий ўсиш программаси» деб атади. Газета СССР Олий Советининг сессиясида хабар қилинганидек, совет экономикаси шу йилнинг дастлабки ўн ойи топшириқларини ошириб бажариб, беш йилликни яхши бошлаб юборди, деб ёзади.

ДЕҲЛИ. «Фан ва техника тараққиётига, меҳнат унумдорлигини оширишга асосланган совет экономикасини янада кучли ривожлантириш катта плани», —деб ёзади «Пэтриот» газетаси янги беш йилликнинг топшириқлари тўғрисида. «Таймс оф индиа» газетаси Совет Иттифоқининг чет мамлакатлар билан савдо-сотиқ ва иқтисодий алоқаларни ривожлантиришга тайёр турганлиги КПСС нинг XXIV съезди маъқуллаган ташқи сиёсий йўлдан чиқиб келади, деб ёзади.

САНТЬЯГО. «Сигло» газетаси «Совет Иттифоқи келажакка дадил қарамоқда» сарлавҳали мақоласида бундай деб ёзади: СССР Олий Совети сессиясининг материаллари билан танишган ҳар бир киши янги совет беш йиллиги программаси халқ эҳтиёжлари тўғрисида, халқнинг фаровонлигини янада ошириш ҳақида нақадар катта ғамхўрлик билан суғорилганлигини кўрмаслиги мумкин эмас.

ИНДИРА ГАНДИНИНГ АЙТГАНЛАРИ

ДЕҲЛИ, 29 ноябрь. (ТАСС). ПТИ агентлиги хабар беради: «Ҳиндистон ҳамма вақт тинчликка интилиб келди ва ҳеч қачон ҳеч бир мамлакатга уруш билан таҳдид қилган эмас»,— деди кеча Жайпур шаҳрида (Ражатхон штати) бўлиб ўтган оммавий митингда Ҳиндистон Бош министри Индира Ганди. «Биз тинчликни истаймиз ва Покистон халқи билан урушиш учун ҳеч қандай сабаб йўқ, лекин хавфсизлигимизга таҳдид қилинаётган бир пайтда биз бефарқ қараб тура олмаймиз»,— деди у.

Шарқий Покистондан қарийб 10 миллион қочоқнинг мамлакатимизга келганлиги, деди сўзини давом эттириб бош министр, Ҳиндистон учун иқтисодий, сиёсий ва ижтимоий характердаги бир қанча проблемаларни ва қийинчиликларни вужудга келтирди. Қочоқларнинг ўз юртига эсон-омон қайтиб бориши учун, деди Индира Ганди, барча шарт-шароитлар яратилиши керак.

И. Ганди шарқий Покистондаги кризисни шарқий Покистон халқларининг қонуний ҳуқуқларини ва манфаатларини ҳисобга олган ҳолда сиёсий бартараф этишга чақирди.

ИОРДАНИЯНИНГ ЯНГИ ҲУКУМАТИ

АММОН, 29 ноябрь. (ТАСС). Бош министр Аҳмад Аллавзий бошчилигида Иорданиянинг янги ҳукумати тузилди. Кеча ўлдирилган Бош министр Васфий Телл кабинетида Аҳмад Аллавзий молия министри эди. Янги Бош министр айни вақтда мудофаа министри лавозимини ҳам эгаллайди. Транспорт министри Анис Муошир айни вақтда молия министри ҳам бўлди. Бош министр Васфий Телл бошчилик қилган кабинетга нисбатан Иордания ҳукумати составида бошқа ўзгаришлар бўлган эмас.

Аммон радиоси орқали эшиттирилган ҳукумат декларациясида янги кабинет илгариги сиёсий йўлни давом эттиради, деб таъкидланади.

Телетайп ЛЕНТАСИДАН

◆ АДАН, Яман Халқ Демократик Республикаси кооператорларининг биринчи конференцияси тугади. Конференция қатнашчилари ҳукуматнинг қишлоқ хўжалиги соҳасидаги сиёсатини якдиллик билан маъқулладилар ва мамлакатда ишлаб чиқариш, матлубот ва реализация қилувчи кооперативлар тузиш тўғрисида қарор қабул қилдилар.

◆ ТОКИО. Японияга ғайри расмий визит билан борган ГФР мудофаа министри Г. Шмидт кеча Австралияга учиб кетди. Ғарбий Германия мудофаа министри Японияда бўлган вақтда бош министр Э. Сато билан, миллий мудофаа бошқармасининг бошлиғи Н. Нисимура билан ва ҳукуматнинг бошқа расмий кишилари билан учрашиб суҳбатлашди.

◆ ХАНОЙ. КХМЕР информация агентлиги маълумотларига кўра, Камбоджа халқ озодлик қуролли кучларининг жангчилари 7 ноябрдан 21 ноябрга қадар Пномпендан ғарбда ва ғарби-жануб томонида душманнинг жуда кўп позицияларига ҳужум қилганлар. Дастлабки маълумотларга қараганда, КХМЕРлик ватанпарварлар душманнинг 1.745 солдатини сафдан чиқарганлар, 6 вертолетини уриб туширганлар, кўп миқдордаги қурол-яроғни ўлжа қилиб олганлар.

Озодлик матбуот агентлиги хабар беришича, Жанубий Вьетнам халқ озодлик қуролли кучлари шу йилнинг май-октябрь ойларида Бенче вилоятида Сайгон қўғирчоқ армиясининг 2.500 дан кўпроқ солдатини қириб ташлаганлар.

ШЎНАҚАСИ ҲАМ БЎЛАДИ

ТАКСИДА ТЕЛЕВИЗОР

Фараз қилинг, шаҳарларни бир-бирига боғлайдиган кенг йўлдан бораётган такси машинасидасиз. Рулдан нарироқда телевизор. Унинг кўк экранидан қизиқарли фильм-концерт кўряпсиз. Йўлда боряпсиз-у, концертга маҳлиёсиз.

Ҳа, Хмельницкий шаҳридаги «Катион» заводи, автобуслар, «Волга», «Москвич», «Запорожец» ва «Жигули» каби машиналарда ўрнатиш мумкин бўлган митти телевизор ишлаб чиқаряпти. Бу телевизор экрани диагональ бўйича 16 сантиметр бўлиб, оғирлиги атиги 2800 граммдир. Митти телевизорни туристик юришга, геологик экспедицияга, дачага ҳам қўлда кўтариб борилаверади.

«Малыш» телевизори унга қўшиб сотиладиган ўзгарувчан токли аккумулятор батареясидан қувват олади. «Волга» ва «Москвич-412» машиналарида эса телевизор сими пробка-зажигалка ўрнига уланади. Бунда ҳам 127, ҳам 220 вольтли ток иш бераверади. Ҳозирдаёқ шундай митти ойнаижаҳонлардан мингдан ортиғи тайёрланиб, турли жойларга жўнатилди.

ФУТБОЛ МУЗЕЙИ

Дунё бўйича ташкил этилган хилма-хил музейларнинг санаб саноғига етмайсиз. Ҳатто шундайлари ҳам борки, тушингизга ҳам кирмаган. Масалан, ниқоблар музейи, зонтиклар музейи, соатлар музейи ва ҳоказо. Аммо, футбол музейи фақат шу машҳур спорт ўйинининг ватани бўлмиш Англияда бўлса керак.

Бу ер футбол ишқибозлари билан кўпинча гавжум. Улар ўтмиш даврларда ўйналган ажойиб матчлар, жаҳон чемпионлари ҳақидаги фильмларни томоша қиладилар. Энг таниқли ўйинчилар маҳорати билан танишадилар. Музей залларида буюк футболчиларнинг бўй-басти билан мўмиёдан ишланган ҳайкаллари хилма-хил совринлар кубок ва вимпеллар, футболчиларга тегишли анжомлар қўйилган.

ДЕКАБРЬ НИМА?

Декабрь — йилнинг ўн иккинчи ойи. Декабрь лотинча «декем» — ўн деган сўздан олинган.

Қадимги римликларда янги йил мартдан бошланган календарда — йилнинг ўнинчи ойи ҳисобланган.

Мучал йили ва ўн икки бурж ҳисоби бўйича 22 декабргача қавс, 23 декабрдан бошлаб жадди ҳисобланади.

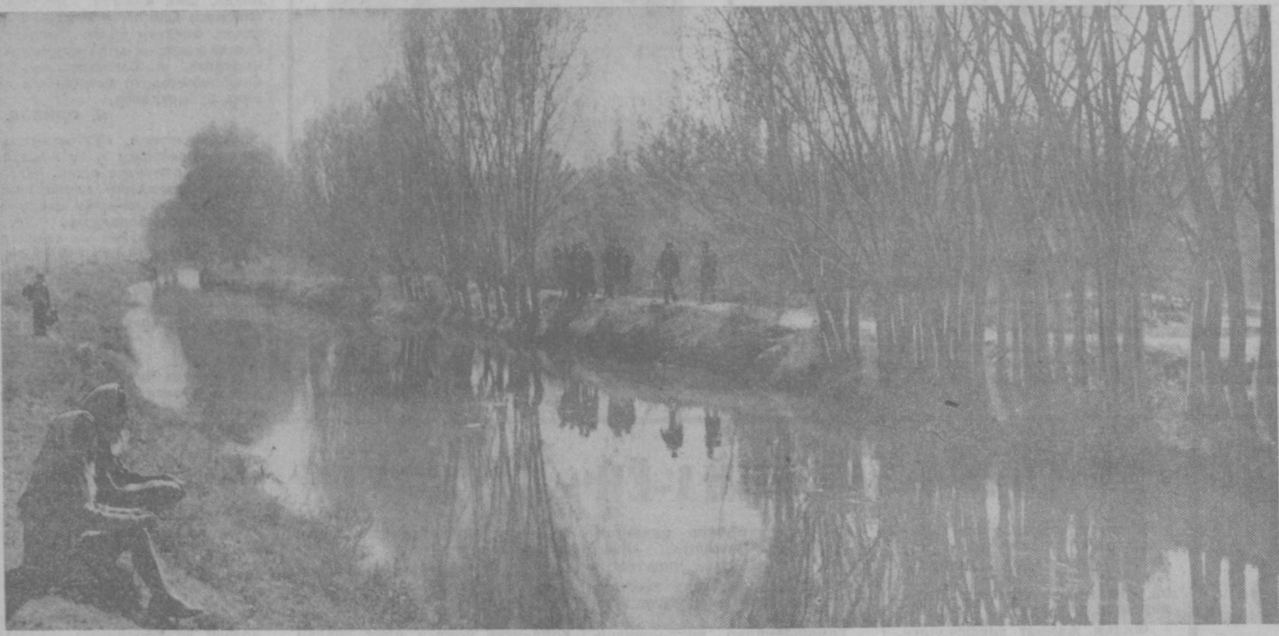

КУЗ МАНЗАРАСИ. А. ПАЛЕХОВ фотоэтюди.

ЖАДДИ

Декабрь — қиш ойи. Аммо, Ўзбекистоннинг қиши ўзига хос. СССРнинг бошқа қисмларидагидан тубдан фарқ қилади. Қорлар ёғса ҳам, доимий турмайди. Совуқ кунлар билан илиқ кунлар алмашиниб туради.

Тошкентда декабрь бошқа ойларга нисбатан совуқ бўлсада, ўртача ойлик ҳарорат ноль даражадан юқори бўлади. Кунлик ўртача температура +2,5°. Декабрда ўртача ҳарорат Киевда — 3,5°, Москвада — 8°, Оренбург ва Архангельскда — 11°, Красноярскда — 15°, Якутскда — 40° совуқ.

Айрим йиллари декабрда ҳам кунлар исиб ҳаво ҳарорати +20° гача кўтарилиши мумкин. Шунинг билан бирга декабрь совуқ келган йилларида ҳарорат —20° гача тушади. Қаттиқ совуқлар ва доимий қор қоплами кўпинча декабрь охирида, жадди киргандан кейин рўй беради.

Декабрда барча дарахтлар ўсишдан тўхтайди. Улар шохлари орқали танасидаги намликни секин-аста сарфлаб боради Шу туфайли қишда ўсимликларнинг новдалари қуриб қолиши ҳам мумкин. Бунинг олдини олиш учун декабрда боғлар ялпи суғорилади. Яъни қавс суви берилади. Қавс суви ўсимликлар танасидаги намликни сақлайди, зарарли ҳашаротлар ва уларнинг уруғини нобуд қилади, юқори ҳосилга замин ҳозирлайди.

Илиқ келган йиллари декабрь ойида ҳам мевали дарахт кўчатларини экиш, дарахтларнинг ортиқча шохларини қесиш мумкин.

Декабрь ойида барча ҳашаротлар, қурбақалар, типратикан, юмронқозиқ, кўршапалак қишки уйқуда бўлади. Аммо шаҳар ва қишлоқларда чумчуқ, мусича, қарға, зағча каби паррандалар учрайди. Декабрь ойида шаҳарга йирик читтаклар учиб келади, улар дарахт каваклари ва шохларида қишлаган ҳашаротларни ейдилар.

Декабрда бўрилар оч қолиб, тоғ этакларига тушиб келади, кўпинча молларга зарар етказади.

ҚИШКИ САЙРЛАР

Яхши ишлаган киши яхши дам олишни ҳам билиши керак.

Меҳнаткашлар ёзда боғларда, сол-салқин сув бўйларида, далаларда, тоғлардаги соф ҳаволи жойларда бўш вақтларини ўтказадилар.

Қишда-чи? Тошкент областида қишда ҳам ҳордиқ чиқариш учун етарли имконият мавжуд.

Қишда бўш вақтни кўнгилли ўтказадиган жойлардан бири Чимён водийсидир.

Денгиз сатҳидан 1300—2300 метр баландда жойлашган Чимён атрофи декабрь ойидаёқ қор билан қопланади. Қор қоплами то март ойигача сақланади. Чуқур тоғ дараларида эса май ойигача ҳам қор туради. Чимёнда қорнинг қалинлиги (50-100 см) ва узоқ муддатли (4—5 ой) бўлиши, беғубор ва мусаффо ҳавоси туфайли Тошкент области, Ўзбекистон, қолаверса бутун Ўрта Осиё бўйича қишки спорт манзилгоҳига айланиб бормоқда.

Чимённинг қишки сайрлар учун қулайликларидан бири шуки, уерда қаттиқ совуқ ва шамоллар бўлмайди. Чимёнда қорнинг устида, булоқлар сувидан вужудга келган яхмалакларда, текислик ва тоғ ёнбағирларида конькида кезиш, чанғида учиш, трамплиндан сакраш мумкин.

Бу ерда табиат манзарасини томоша қилишнинг ўзи ҳам кишига аллақандай руҳий тетиклик беради: ҳаво очиқ кунлари қишда Чимён кўз қамаштирадиган даражада оппоқ, кумушдек товланиб кўринади. Момиқдек қорлар дарахтларнинг шохларини, атроф борлиқни қоплаб олган. Қор устида юрар экансиз, у «ғирчиллаб» кишини янада кўпроқ йўл босишга ундайди.

Қишда Чимёнга чиқиш оммавий тус олмоқда. Бу ерга Чирчиқ ва Тошкент меҳнаткашларидан ташқари Самарқанд, Гулистон, Олмалиқ каби бошқа шаҳарлардан келиб сайр қилувчиларнинг сони йил сайин ортмоқда. Чанғи мавсуми бошлангач, шанба ва якшанба кунлари Чимёнда минглаб кишиларни, юзлаб машиналарни кўриш мумкин.

Чимёнга турли ташкилотлар уюштирган автомашиналардан ташқари «Салор» автостанциясидан мунтазам равишда автобуслар қатнаб туради.

Чимёнга бориб сайр қилишни хоҳлаган киши қулай, иссиқ, айни вақтда енгил кийиниши — қорни ўзида тутиб қолмайдиган юнгли шим, юмшоқ иссиқ тўр кўйлак, юмшоқ, иссиқ қалпоқ, чарм қўлқоп, қора кўзойнак, иссиқ пайпоқ кийиши, оёқ кийими бир размер катта бўлиши маъқул.

Қорда, очиқ ҳаводаги сайр киши соғлиғини мустаҳкамлайди.

АНТАРКТИДА ЁЗИ

Қуёш нури узоқ вақт давомида узлуксиз тушиб туриши туфайли ёзда Тошкент кўп энергия олади. Антарктиданинг қуёшдан оладиган энергияси ҳам бундан оз эмас. Бу ерда узоқ вақтгача кечаси бўлмайди. Қутбда олти ой давомида қуёш ботмайди. Агар шу энергия Антарктида юзаси томонидан ютилганда эди, ёз давомида ҳар ойда бу ердаги музлик 2—2,5 метр қалинликда эриган бўлур эди.

Шунга қарамай Антарктидада ўртача ҳарорат 0° дан паст. Сабаби шундаки, қор билан қопланиб ётган Антарктида юзаси Қуёшдан тушган нурнинг 85 процентини қайтариб юборади, нурнинг фақат 15 процентигина ютилади.

САЙЁРАЛАР ҲОЛАТИ

Ноябрь ойида кузатиш мумкин бўлган Марс ва Сатурн сайёралари декабрда ҳам яхши кўриниб туради.

Қуёш системасидаги Ерга яқин жойлашган сайёралардан бири — Зуҳро декабрдан кўрина бошлайди. У кечқурун осмоннинг ғарб томонида, уфқдан бироз баландда кўринади.

Декабрь ойида осмонда юқоридаги сайёралардан ташқари яна Юпитер билан Меркурийни ҳам кўриш мумкин. Юпитер ой охирида эрталабга яқин Шарқ томонда кўринади.

Декабрь

„ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ“НИНГ ОЙЛИК КАЛЕНДАРИ

ДУШАНБА		6	13	20	27
СЕШАНБА		7	14	21	28
ЧОРШАНБА	1*	8	15	22	29
ПАЙШАНБА	2	9	16	23	30
ЖУМА	3	10	17	24	31
ШАНБА	4	11	18	25	
ЯКШАНБА	5	12	19	26	

МУҲИМ ВА УНУТИЛМАС ВОҚЕАЛАР

2 ДЕКАБРЬ — Тошкентда «Қўшчи» союзининг I Бутун—Туркистон съезди чақирилганига 50 йил бўлди.

Совет Иттифоқи Маршали, тўрт марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони Г. К. Жуков туғилганига 75 йил бўлди.

3 БЕШ йил муқаддам Москвада Кремль девори олдида номаълум солдат ҳоки тантанали равишда дафн қилинди.

Совет ёзувчиси Н. С. Тихонов туғилганига 75 йил тўлди.

5 — СССР Конституцияси куни. Ўзбекистонда Пахта байрами.

30 йил муқаддам Москва остоналарида немис — фашист қўшинлари тор-мор этила бошланди.

10 — Рус шоири Н. А. Некрасов туғилган кунинг 150 йиллиги.

14 — 60 йил муқаддам норвегиялик қутб сайёҳи ва тадқиқотчиси Рауль Амундсен Жанубий қутбни кашф қилди.

19 — РКП(б) XI Бутуниттифоқ конференцияси очилган кунга 50 йил тўлди.

21 — СОВЕТ ИТТИФОҚИ маршали, икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони К. К. Рокоссовский туғилган кунга 75 йил тўлди.

22 — ЭНЕРГЕТИКЛАР куни.

24 — СОВЕТ ёзувчиси А. А. Фадеев туғилган кунининг 70 йиллиги.

26 — ФРАНЦУЗ материалист файласуфи К. Гельвеций вафотининг 200 йиллиги.

27 — НЕМИС астрономи Иоган Келлер туғилган кунининг 400 йиллиги.

30 — 1947 йил Румыния Халқ республикаси деб эълон қилинди. 1965 йилдан Румыния Социалистик Республикаси деб атала бошланди.

1922 йил Советларнинг I Бутуниттифоқ съезди Совет Социалистик Республикалар Иттифоқининг тузилганлиги ҳақидаги Декларация ва Шартномани қабул қилди.

ЕР КУРРАСИ ТАБИАТИ

Календарь бўйича декабрь — Шимолий ярим шарда қишнинг биринчи ойи.

Декабрнинг бошларидаёқ Евросиё ва Шимолий Американинг катта қисмида ҳақиқий қиш ҳукмронлик қила бошлайди. Тайга зонасида қаттиқ совуқ. Сокин арчазорлар ўзининг қишки «пўстини»га бурканган. Тайгада гўё бутун ҳаёт тўхтагандек туюлади. На қуш, на ҳайвонлар кўринади, на уларнинг овозлари эшитилади.

Кўллар, дарёлар муз билан қопланган. Ҳатто айрим кўлтиқ ва денгизлар ҳам музлаган. Онега, Ладога, Юқори, Мичиган, Гурон ва Эри кўллари, Орин кўлтиғи, Оқ денгиз, Беринг ва Охота денгизларининг шимолий қисми, Шимолий муз океан денгизлари, Гудзон кўлтиғи музлаган. Сибирнинг шимолидаги ва Канада шимолидаги айрим кичик дарёлар ҳатто 7-8 ойлаб музлаб ётади.

Аммо, Сибирдаги машҳур Байкал кўли ҳамон чайқалади. Баъзи йиллари ҳатто январь ойигача ҳам музламайди. Кўл юзаси узоқ вақтгача туман билан қопланиб туради. Муз билан қоплангач туман тарқалади.

Евросиёнинг шарқий қисмида — Сибирда, Монголияда, Манчжурияда, Хитойда, Японияда ёғин кам бўлади. Манчжурияда қиш ойларида ёғин деярли ёғмайди. Монголияда эса қаттиқ совуқлар бошланади. Ҳаво ҳарорати — 40° гача совуши мумкин.

Евросиёнинг ғарбий қисмида декабрь ёғинли ой ҳисобланади. Деярли ҳар куни ёмғир ёғади. Туманли кунлар кўп бўлади.

Шимолий ярим шарнинг иссиқ ўлкаларида, Ҳиндистоннинг Декан ясси тоғлигида, Африканинг Саҳрои Кабир жанубида жойлашган мамлакатларида, Жанубий Американинг шимолий қисми — Венесуэлада ҳаво иссиқ ва қуруқ. Ёғин йўқлигидан иссиққа бардош беролмаган дарахт барглари гўкилади, ўтлар ковжираб қолади.

Урта денгиз соҳиллари ва Шимолий Америкадаги Калифорнияда об-ҳаво ўзгача. Ҳаво илиқ, ёмғирлар ёғиб туради. Бу шароит ўсимликларнинг кўм-кўк бўлиб ўсиб туришига имкон беради.

Декабрда Қуёш жанубий ярим шарда, 23° 30¹ жанубий кенгликда тик нур сочиб туради. Шунинг учун ҳам декабрда жанубий ярим шарда иссиқ бўлади.

Чилининг Тинч океан соҳилларида ва янги Зеландиядаги кенг баргли ўрмонларда ўтлар гуллай бошлайди.

Жанубий ярим шардаги дашт зоналарида ёмғирларнинг кўп ёғадиган вақти. Ўтлар барқ уриб ўсиб ётади.

Патагония, Калахари ва Австралия ғарбий қисмидаги чўлларда қурғоқчилик, жуда иссиқ.

Бразилияда, Африка жанубидаги Австралиядаги саванналарда муссон характеридаги ёмғирлар ёғади. Бутун борлиқ яшил ранг билан қопланган, ўтларнинг баландлиги ҳатто 2—3 метргача етади.

Декабрь ойидаги Ер куррасининг табиати ана шундай.

ТОШКЕНТ гулчилик совхозида. Суратда: гулчи В. Шишкина.

В. Сироткин фотоси.

ИБРАТЛИ ГАПЛАР

Жавзо кирмай ёз бўлмас, қавс кирмай қиш бўлмас.

Мезон ўтиб ақраб кирса қиш деган сўз.

Ёз келганини елка билур, қиш келганини бурун.

Ғоз келса ёз келар, қарға келса қиш бўлар.

Ёз етса қуёш қиздирар, қиш етса бўрон тўздирар.

Бия қулун ташласа қиш қаттиқ келади.

Булутли куннинг бир аёзи ҳам бўлади.

Қиш қишлигини қилмаса, ёз ёзлигини қилмас.

Қишнинг куни қирқ турли, қирқови ҳам қилиқли.

Қишда қор кўп бўлса, ёзда ёмғир кўп бўлади.

Қиш кунининг илиганига инонма.

ПОЙТАХТИМИЗДА кузги-қишки кўчат ўтказиш ва шаҳарни кўкаламзорлаштир и ш ишлари қизғин давом этмоқда. Шаҳарда кўчатлар билан савдо қиладиган бир неча магазинлар очилган. 5-киоскада бу иш намунали ташкил қилинган. Бу ерда ҳар куни кўплаб кўчат сотилади.

Л. ГЛАУБЕРЗОН фотоси.

Саҳифани доцент О. МУМИНОВ уюштирган.

„ҚЎШЧИ“ СОЮЗИ

«ҚУШЧИ» союзи Туркистонда гражданлар уруши даврида вужудга келди. У камбағал ва қишлоқ аҳолиси ўртаҳол меҳнат табақасининг оммавий ташкилоти эди. Бу союз батраклар, чорикорлар, камқувватли ва ўртаҳол деҳқонларни Совет ҳокимиятини мустаҳкамлаш ҳамда социалистик қурилишни амалга ошириш учун ўз атрофига бирлаштирди.

20-йилларда Туркистон деҳқончилиги бой ва руҳонийлар таъсиридан ҳали тўла қутилмаган эди. Шунинг учун ўртаҳол деҳқонлар табақасини Совет ҳокимияти томонига оғдириш, пролетариатнинг деҳқонлар билан иттифоқини мустаҳкамлаш, қишлоқдаги синфий дифференцияни тезлатиш ҳамда ўртаҳол деҳқонларни бой ва руҳонийлар таъсиридан озод қилиш лозим эди. Бу соҳадаги ишларнинг энг муҳим усулларидан бири жойларда «Қўшчи» союзларини тузиш бўлди. Барча «Қўшчи» союзларини бирлаштириш учун 1921 йил декабрида Тошкентда Туркистон АССР ер органлари вакиллари билан ҳамкорликда союзнинг биринчи таъсис съезди чақирилди. Съезд союз уставини қабул қилди ва унинг асосий мақсадларини аниқлаб берди.

«Қўшчи» союзи қишлоқда мустамлака ва феодал-патриархал сарқитларини тугатишга, деҳқонларни Советлар ишига, халқ хўжалигини тиклашга жалб қилишда катта ёрдам берди.

Камбағаллар, батраклар ва ўртаҳол деҳқонлар оммавий суратда колхозга кириб ялпи коллективлаштириш бошлангунга қадар Ўзбекистонда «Қўшчи» союзи мавжуд бўлди.

Спорт

ХОККЕЙ КАЛЕНДАРИ

(«А» классн, II группа). Шарқий зона

2—3 ДЕКАБРЬ

СКА (Хабаровск) — Сельхозвузовец (Челябинск)

СКА (Новосибирск) — Мотор (Барнаул)

Строитель (Қарағанда) — Локомотив (Омск).

«Звезда» (Чебаркул) — Вимпел (Междуреченск)

Жанубий Урал спорт клуби (Орск) — Шахтёр (Прокопьевск)

3—4 ДЕКАБРЬ

Спартак (Тошкент) — Автомобилист (Олмаота).

6—7 ДЕКАБРЬ

СКА (Хабаровск) — Мотор (Барнаул)

СКА (Новосибирск) — Сельхозвузовец (Челябинск)

Каучук (Омск) — Локомотив (Омск)

Строитель (Қарағанда) — Водник (Тюмень)

Звезда «Чебаркул)— Шахтёр (Прокопьевск)

Жанубий Урал спорт клуби (Орск) Вимпел (Междуреченск)

11—12 ДЕКАБРЬ

Сельхозвузовец (Челябинск) — Автомобилист (Олмаота).

Мотор (Барнаул) — Спартак (Тошкент)

Жанубий Урал спорт клуби (Орск) — Звезда (Чебаркул)

Шахтер (Прокопевск) — Каучук (Омск)

Вимпел (Междуреченск) — Строитель (Қарағанда)

Локомотив (Омск) — СКА (Хабаровск

Водник (Тюмень) — СКА (Новосибирск)

15—16 ДЕКАБРЬ

Сельхозвузовец (Челябинск) — Спартак (Тошкент)

Мотор (Барнаул) — Автомобилист (Олмаота)

Шахтер (Прокопьевск — Строитель (Қарағанда)

Вимпел (Междуреченск) — Каучук (Омск)

Локомотив (Омск) — СКА (Новосибирск)

Водник (Тюмень) — СКА (Хабаровск)

19 ДЕКАБРЬ

РСФСР кубоги учун ўйин

22 ДЕКАБРЬ

РСФСР кубоги учун ўйин

15 ТУРДАН СЎНГ

Юз катакли шашка бўйича мамлакат XVII чемпионатининг ўн бешинчи турида турнир пешқадами А. Андрейко биринчиликнинг энг ёш қатнашчиси 17 ёшли Н. Мишчанский билан учрашди. Жаҳон чемпиони ҳар қанча уринмасин ёшлар ўртасидаги мамлакат чемпионининг ҳимоясини бузиш йўлини топа олмади ва 65 юришда durangга рози бўлди.

Жаҳоннинг собиқ чемпиони И. Куперман тошкентлик С. Давидов билан дуранг қилди. В. Агафонов — М. Корхов учрашувида бор-йўғи 14 юриш қилинди, Томонлар дурангга рози бўлдилар.

Ўзбекистон чемпиони С. Гуляев халқаро мастер С. Маншин билан бўлган баҳсда бир мунча позицион устунликни қўлга киритса ҳам ғалаба йўлини тополмади. Мусобақа пешқадамларидан бири А. Гантварг Белоруссия чемпиони М. Шавель устидан муҳим ғалабани қўлга киритди. Энди Гантварг пешқадамдан бор йўғи бир очко фарқ билан иккинчи ўринда бормоқда.

Шундай қилиб, 15 турдан сўнг Андрейко 10,5 очко, Гантварг 9,5, Корхов 9 очко тўплади. Тошкентлик С. Давидов 14 имкониятдан, С. Гуляев эса 15 имкониятда 7,5 очкога эга.

Е. ЧЕРКАССКИЙ.

«ПАХТАКОР» САФАРИ

Тошкентнинг «Пахтакор» футболчилари Кения пойтахти Найробида шу мамлакат терма футболчилари билан куч синашдилар. Ўйиннинг ҳар иккала бўлимида мезбонлар биттадан тўп киритиб, 2:0 ҳисобида ғалаба қозонишди. Ҳамшаҳарларимиз Кениядан Эфиопияга ўтдилар. Аддис-Абеба шаҳрида ўртоқлик учрашуви бўлди. Денгиз сатҳидан 2400 метр баландликдаги шаҳар стадиони тошкентликлар учун катта қийинчилик туғдирди. Бироқ, пахтакорчилар майдон эгаларининг кучли ҳужумларини бартараф этибгина қолмай, ғалаба тўпини киритишга ҳам муваффақ бўлдилар. Ҳисоб 1:0.

«Арарат» футболчилари Байрутнинг «Нежми» клуби билан бўлган ўртоқлик учрашувини 0:0 ҳисобида тугатдилар. Бу ўйинда Маркаров 11 метрлик штраф зарбасини кирита олмади.

«Тошкент ҳақиқати»нинг навбатдаги сони 3 декабрь куни чиқади.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

13.00 дан — Москва кўрсатади

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

17.55 — Кўрсатувлар программаси.

Ўзбек тилида: 18.00 — «Лайлаклар» (болалар учун мультфильм). 18.15 — «Ахборот» информацион программаси (рус тилида). 18.35 — «Довроннинг саргузаштлари» (бадиий фильм). 19.45 — «Ахборот» информацион программаси.

20.05 дан — Москва кўрсатади.

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 20.35— Миллионлар ленинча университети. 20.50 — «Ёркин» ҳаёт» программаси. 21.55 — Кўрсатувлар программаси.

22.00 дан — Москва кўрсатади.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

17.25 дан — Москва кўрсатади.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

20.05 — «Диққат, газ» (реклама, ўзбек тилида).

20.35 дан — Москва кўрсатади.

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 20.00 — Врач маслаҳати. 22.15 — «Текширилди, миналар йўқ» (бадиий фильм).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 20.00 — «Қиш сеҳргарлари» (фильм-концерт). 20.30 — «Ҳамма нарса инсонларга қолади» (телеспектакль).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 1/XII да Танавор, 2/XII да Майсаранинг иши.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 1/XII да Бой ила хизматчи, 2/XII да Айжонларим.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 1/XII да Хотинимнинг эри, 2/XII да Қайнона.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА— Совет цирк усталарининг гастроллари.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

ИНДЕКС 64697. Р. 03060. А—1865.

Энг қисқа кун

Декабрда Шимолий ярим шарда кунлар қисқаради, тунлар эса узаяди. Йил давомидаги энг қисқа кун 22 декабрга тўғри келади.

Тошкентда кундузи 9 соатгача қисқаради. Тошкентдан шимолга борган сари кундузи янада қисқариб боради. Чунончи, Прагада, Львовда, Киевда, Қарағандада 22 декабрда кун узунлиги 7 соат 50 минут.Ослода, Стокгольмда, Хельсинкида, Ленинград, Магаданда кундузи 5 ярим соат, Архангельск ва Анадирда 2 соат 50 минут бўлади, холос.

Мурманск шаҳрида эса қишда бир ярим ойгача Новая Земля ороли ва Таймир ярим оролида уч ойгача, Северная Земля оролларида 4 ойгача, Франц Иосиф Ерида тўрт ярим ойгача, Шимолий қутбда эса олти ойгача қуёш кўринмайди.